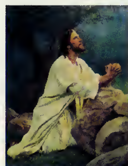
151. ÅRGANG • NUMMER 4 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • APRIL 2002

LIAHONA

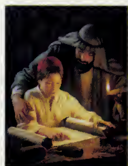

151. ÅRGANG • NUMMER 4 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • APRIL 2002

LIAHONA

PÅ OMSLAGET
Forsiden: Bøn i Getsemane, © Del Parson, fra Visions of Faith Collection, Mill Pond Press, Inc., Venice, Florida. *Bagsiden: Graven i haven,* af Linda Curley Christensen.

***LILLE LIAHONAS* OMSLAG**
Fremgang i yndest og vækst, af Simon Dewey, med tilladelse fra Altus Fine Art, American Fork, Utah.

ARTIKLER

ISÆR FOR UNGE

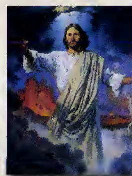
LILLE LIAHONA

SE SIDE 2

SE *LILLE LIAHONA*, SIDE 2

April 2002 151. årgang. Nummer 4
LIAHONA 22984 110
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift på dansk.

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør: Dennis B. Neuenschwander
Vejledere: J. Kent Jolley, W. Rolfe Kerr, Stephen A. West

Undervisningsafdelingen:
Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Redaktionel leder: Richard M. Romney
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Redaktion:
Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Assisterende chefredaktor: Jenifer L. Greenwood
Redaktør: Roger Terry
Redaktionsmedarbejder: Susan Barrett
Tidsskriftasssistent: Collette Nebeker Aune

Design:
Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Seniordesigner: Sharri Cook
Designere: Thomas S. Child, Randall J. Pixton
Produktionsleder: Jane Ann Peters
Produktion: Reginald J. Christensen, Denise Kirby, Kelli L. Pratt, Rolland F. Sparks, Kari A. Todd, Claudia E. Warner
Digital Prepress: Jeff Martin

Tryk-og distributionsafdeling:
Leder: Kay W. Briggs
Distributionschef: Kris T. Christensen

Liahona:
Redaktør: Svend Aage Andersen
Redaktionens adresse: Translation Division, Borups Allé 128, 1. th, DK-2000 Frederiksberg, Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51
Kirkenyt: Lene Henriksen

Tegning af abonnement eller adresseændring kan foretages enten ved henvendelse til din tidsskriftsrepræsentant eller direkte til Servicekontoret i Göteborg, Utlandagatan 24, S-412 80 Göteborg. Tlf 0046- 31 77 88 976. Fax 0046-31 16 55 29. Abonnementsprisen på DKK 130 pr. år (inkl. moms og porto) betales på girokontonummer 653-2136.

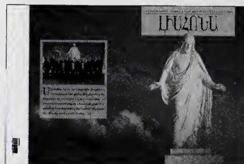
Indsend manuskripter og spørgsmål til *Liahona*, Floor 24, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA, eller med e-mail til CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org

Liahona (et ord fra Mormons Bog, som betyder »kompas« eller »vejviser«) udgives på albansk, armensk, bulgarsk, cambodjansk, cebuano, dansk, engelsk, estisk, fijiansk, finsk, fransk, haitisk, hiligaynon, hollandsk, ilokano, indonesisk, islandsk, italiensk, japansk, kiribati, kinesisk, koreansk, kroatisk, lettisk, litauisk, malagassisk, marshallsproget, mongolsk, norsk, polsk, portugisisk, rumænsk, russisk, samoansk, slovensk, spansk, svensk, tagalog, tahitisk, tamilsk, telugu, thai, tjekkisk, tongansk, tysk, ukrainsk, ungarsk og vietnamesisk. (Antal numre pr. år varierer fra sprog til sprog).

For readers in the United States and Canada:
April 2002 Vol. 151 No. 4. LIAHONA (USPS 311-480) Danish (ISSN 1522-9165) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $15.50 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah, and at additional mailing offices. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

MISSIONÆRERS KÆRLIGHED UDRETTEDE MIRAKLER

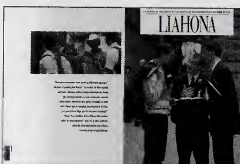
Vær søde at overbringe mine kærligste hilsner til alle de sidste dages hellige, som har tjent så ydmygt i Armenien. Min glæde er uendelig, fordi jeg har fundet min Gud. Nu hvor jeg er blevet fyldt med denne store kærlighed, har jeg lært at kende mange af de søskende, som er rejst langt for at tjene i Armenien. Deres kærlighed breder sig i vore byer og landsbyer. Vi kunne ikke være ligegyldige over for den kærlighed, og den har udrettet store mirakler i vore sønderknuste, fortvivlede hjerte. Jeg bærer vidnesbyrd om, at vores fuldkomne lykke findes i den kærlighed, som vi har modtaget fra vores Frelser, Jesus Kristus.

Silva Khachatryan,
Achapnyak Gren,
Jerevan Distrikt i Armenien

ET MIRAKEL I KAZAN

Jeg bor i Kazan i Rusland, men mit fædreland er Armenien. Jeg er 17 år gammel og blev døbt den 13. juni 1999. Kirken har været i Kazan i flere år. Vore missionærer og ledere havde længe forsøgt at få Kirken officielt anerkendt, men det var ikke nogen let opgave. Endelig blev vore bønner hørt. Der skete et mirakel! Nu har vi en kirkebygning. Jeg ved, at mirakler er mulige. »Gud er ikke hørt op med at være en Gud, som gør undergerninger« (Mormon 9:15). Jeg er taknemlig for, at Faderens værk skrider frem over hele jorden.

Lelit Karapetyan Tevosovna,
Kazan Gren,
Samara-missionen i Rusland

***LIAHONA* ER EN VELSIGNELSE**

Det er en velsignelse at modtage *Liahona* (spansk). Det hjælper mig med at rette op på mine fejltagelser og blive mere som Frelseren. Det er endnu en hjælp, som Frelseren har skænket mig og min familie. Når jeg læser i det, fornemmer jeg Herrens Ånds indflydelse, og jeg ved, hvad Herren ønsker, at jeg skal gøre. Jeg fornemmer den store kærlighed, som Gud har for sine børn, når jeg holder dette vidunderlige tidsskrift i mine hænder og inspireres af profeternes ord og de oplevelser, som medlemmer over hele verden har haft.

Keila Alabrin Coronel,
Santa Victoria Ward,
Chiclayo Stav i Peru

INSPIRERENDE TANKER

Præsident Gordon B. Hinckley

FRELSEREN, JESUS KRISTUS

»Vi tilhører denne storslåede og vidunderlige organisation, som er grundfæstet på de principper, som Herren selv fastlagde, mens han vandrede på Palæstinas støvede veje – Guds Søn, som villigt kom til jorden og lod sig føde i en beskeden stald i Betlehem … Hans livs mirakel kan ikke beskrives. Han gav sit liv for enhver af os på Golgata under forsoningen, som er større, end vi overhovedet kan fatte. Han alene udgød sit blod for de synder, som vi har gjort os skyldige i, så vi kan få mulighed for at omvende os og opnå tilgivelse« (møde i Jerusalem Center, den 21. marts 1999).

»Han alene udgød sit blod for de synder, som vi har gjort os skyldige i, så vi kan få mulighed for at omvende os og opnå tilgivelse.«

TRO PÅ HERREN

»Tro på Herren Jesus Kristus – Jeg håber ikke, at der er nogen til stede her i dag, som ikke konstant nærer den tro ved læsning af skrifterne, Det Nye Testamente, Mormons Bog og Lære og Pagter, og styrker den tro, som vedkommende bærer i sit hjerte om Guds Søn, vores Forløser og vores Herre« (møde i Columbus i Ohio i USA, den 25. april 1998).

LIV EFTER DØDEN

»Jeg ved med fuldkommen vished, at jeg en dag skal dø for så vidt livet i denne verden angår. Men jeg har en klar vished i mit hjerte om, at jeg skal leve videre og gøre godt og nyde samkvem med min elskede livsledsager og mine børn« (møde i Guayaquil i Ecuador, den 31. juli 1999).

UDØDELIGHED

»Dette liv er en del af evigheden. Det er blot en del af vores evige liv. Når vi dør, fortsætter vi med et målrettet, aktivt og udfordrende liv. Livet på den anden side af sløret minder noget om livet her. Hvis vi har været rene og hæderlige og gode her, så fortsætter vi i den samme ånd. Hvis vi har været slyngler, fortsætter vi i den samme ånd. Det tror jeg på. Jeg tror på livets evighed. Det er lige så meget en bestanddel af min tro som noget andet, at dette ikke er afslutningen,

at der er endnu et liv, at vi skal stå til ansvar over for Gud vor Fader og vor Herre Jesus Kristus, at vi har arbejde at udføre, og at vi alle på et eller andet tidspunkt skal tage del i opstandelsen. Det er mit håb, min tro og mit vidnesbyrd« (interview med Ignacio Carrión, avisen *El País*, den 7. november 1997).

DÅB FOR DE DØDE

»Når I er 12 år gamle, kan I tage til Herrens hus og der virke som stedfortræder for en, som er død. Hvor er det dog pragtfuldt, at I, som almindelige drenge og piger, kan være stedfortrædere for store mænd og kvinder, som engang har levet på denne jord, men som nu ikke kan komme videre uden de velsignelser, som I kan give dem … I kan ikke opnå nogen større velsignelse end at virke som stedfortræder til fordel for dem, som er gået hinsides. Og det er jeres privilegium og ansvar at leve værdigt til at komme til Herrens tempel og der blive døbt i en andens sted«(møde i Guayaquil i Ecuador, den 31. juli 1999).

LEV VÆRDIGT TIL AT MODTAGE EN TEMPELANBEFALING

»Lev værdigt til at kunne have en tempelanbefaling. Der findes intet mere dyrebart end en tempelanbefaling … Uanset om I kan komme der ofte eller ej, så vær værdige til at få en tempelanbefaling og hav den altid i lommen. Den minder jer om, hvad der forventes af jer som sidste dages hellige« (møde på Guam, den 31. januar 2000).

JESU KRISTI KIRKE

»Vi er en kirke, en kirke som bærer Herren Jesu Kristi navn. Vi bærer vidnesbyrd om ham, og det er hans eksempel og lærdomme, vi stræber efter at følge. Vi udviser kærlighed. Vi stifter fred. Vi stræber ikke efter at omstyrte andre trossamfund. Vi anerkender det gode, som de gør. Vi har samarbejdet med dem i mange situationer. Det vil vi fortsætte med. Vi er Herrens tjenere. Vi anerkender, at vi ikke kunne udrette det, som vi gør, uden hjælp fra den Almægtige. Vi betragter ham som vores Fader og Gud og altid nærværende hjælper, når vi stræber efter at forbedre verden ved at ændre den enkeltes hjerte« (bemærkninger i National Press Club, den 8. marts 2000).

STILLE OG HØJTIDELIG TRO

»Må I, når I udfører jeres arbejde, og når I påtager jer jeres ansvar som ledere, hele tiden i hjertet bære på … en stille og højtidelig tro, en tro, der kan føre jer sikkert gennem alle storme og besværligheder og give jer fred i hjertet.

Jeg håber, at det, som vi kan lære af den anden mil, den fortabte søn, den barmhjertige samaritaner og Guds Søn, der gav sit liv som et storslået sonoffer, fortsat vil motivere jer« (møde på Brigham Young University, den 12. september 2000).

VÆR LIDT TAPRERE

»Vær lidt taprere og gør lidt mere og sæt lidt større pris på de storslåede velsignelser, som I nyder som medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Det medlemskab fører til et stærkt og gribende vidnesbyrd om guddommeligheden af Guds Søn, verdens Frelser, Herren Jesus Kristus.

I og jeg er Guds sønner og døtre og har noget guddommeligt i os. Lad os være tapre, mine brødre og søstre. Lad os efterleve evangeliet. Lad os være travlt engageret i Kirken. Lad os lære dens lærdomme at kende. Lad os mætte os med dens lære. Lad os gå fremad i tro og trofasthed i hele verden« (møde i Cairns i Australien, den 26. januar 2000).

JESU KRISTI SANDE EVANGELIUM

»Jesu Kristi sande evangelium har aldrig ført til fordomme. Det har aldrig ført til selvretfærdighed. Det har aldrig ført til arrogance. Jesu Kristi sande evangelium fører til broderskab, venskab, påskønnelse af andre, respekt, venlighed og kærlighed« (møde på Brigham Young University, den 12. september 2000).

JEG VED, AT I VED DET

»Jeg ved, at I ved, at evangeliet er sandt. Jeg har et vidnesbyrd om dette værk. Men det er ikke nær så vigtigt, som at I har et vidnesbyrd om dette værk. Jeg tror på, at lige så sikkert, som jeg ved, at det er sandt, lige så sikkert ved I det. Jeg tror, at I, ligesom jeg, ved, at Gud vor evige Fader lever. Jeg ved, at I, ligesom jeg, ved, at Jesus er Kristus, den levende Guds Søn, som kom til jorden og påtog sig et jordisk legeme og ydede et stort offer for os alle, da han døde på korset på Golgata, og at han opstod på tredjedagen. Lige så sikkert, som han opstod, skal vi opstå« (møde i Bangkok i Thailand, den 13. juni 2000).

GUD VELSIGNE JER

»Må troens solskin altid varme jeres hjerte. Må I gå frem i styrke og dygtighed, som årene går. Må I være lige så hjælpsomme mod andre som den barmhjertige samaritaner. Må den tjeneste, som I yder, bære gode frugter i andres tilværelse. Må bøn være en del af jeres daglige aktiviteter. Må læsning berige jeres kundskab og øge jeres forståelse. Må I være oprigtige og trofaste mod hinanden, og må de kommende år bringe jer den fred, som overgår al forstand, den fred, som kommer af at følge Mesterens forskrifter« (møde på Brigham Young University, den 12. september 2000). □

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE

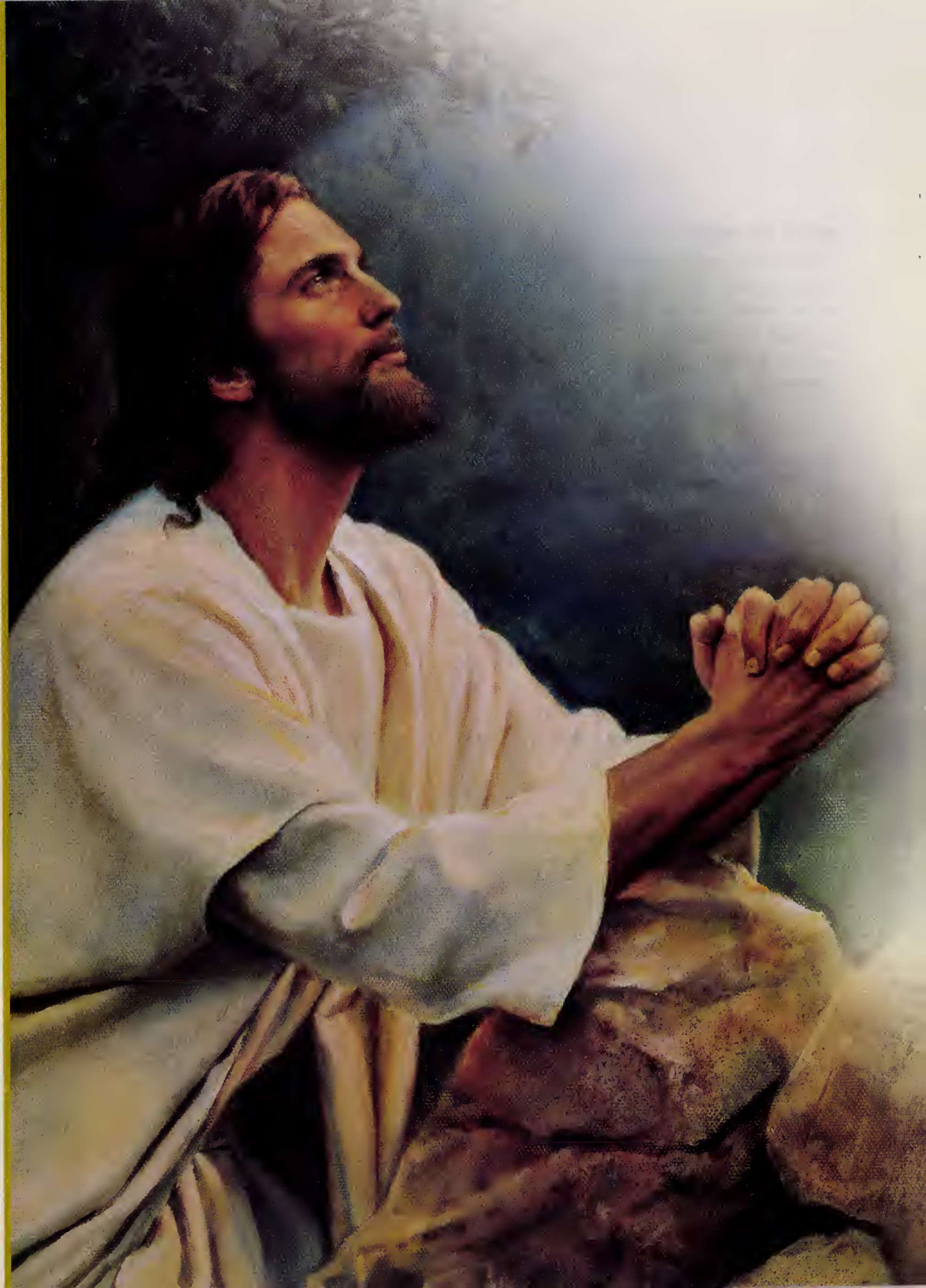
1. »Og hvad de taler, drevet af Helligånden …« har Herren sagt om det, som hans tjener siger, »skal være Herrens vilje, skal være Herrens sind, skal være Herrens ord, Herrens røst og Guds kraft til saliggørelse« (L&P 68:4).

2. Vælg de citater, som du vil dele med de familier og enkeltpersoner, som du har ansvar for.

»Må I være lige så hjælpsomme mod andre som den barmhjertige samaritaner. Må den tjeneste, som I yder, bære gode frugter i andres tilværelse.«

DEN BARMHJERTIGE SAMARITANER, AF WALTER RANE

Vidnesbyrd om den STORE OG HERLIGE FORSONING

Ved personligt at forstå og tro på forsoningen kan du og jeg forkynde og vidne om den med større taknemlighed, større kærlighed og større kraft.

Ældste Neal A. Maxwell
De Tolv Apostles Kvorum

Selve missionærlektionernes kortfattethed minder os om, hvilken frugtkurv genoprettelsen i virkeligheden er. Jesus har sagt, at når vi giver, skal vi give et »topfyldt mål«, og han anvender metaforen om en kurvfuld afgrøder, som er godt presset, rystet og topfyldt (se Luk 6:38). Og fra den vidunderlige frugtkurv skal vi udelukkende forkynde nogle få vigtige sandheder og begreber.

Det er en stærk påmindelse om nødvendigheden af at have Ånden til at få det budskab, som vi giver, til at trænge ind i andres hjerte og sind – for de storslåede sandheder, som hører evigheden til, formidles i løbet af nogle få, korte undervisningsøjeblikke. Derfor er der behov for, at Ånden ledsager alt, hvad vi siger.

Når vi forkynder evangeliet som medlemmer eller fuldtidsmissionærer, skal vore venner og undersøgere kunne føle vores overbevisning og vidnesbyrd om Jesu Kristi forsoning. Ja, vel forkynder vi en dyb sandhed, men vi bør også vise en dyb overbevisning om den grundlæggende lærdom.

Det vigtigste, som man kan gøre for at berede den enkelte på at modtage forsoningens fulde velsignelser, er selv at forstå og tro på den. Ved selv at forstå og tro på forsoningen kan du og jeg bære vidnesbyrd om forsoningen med større taknemlighed, større kærlighed og større kraft.

OMVENDELSE MULIGGJORT

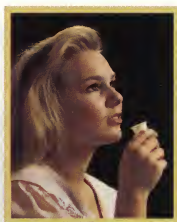
Jesu herlige forsoning er den vigtigste handling i hele menneskehedens historie! Den tilvejebringer opstandelse for alle og gør det muligt for os at omvende os og blive tilgivet. Eftersom vi alle »har syndet og har mistet herligheden fra Gud« (Rom 3:23) er behovet for omvendelse universelt. I sin nåde passer Kristi forsoning til synder i alle størrelser – hvad enten det er de mindre undladelsessynder eller store overtrædelser. Så når vi vender os fra synd er den vej, som man må gå, forskellig fra person til person, men omvendelsen er nødvendig for alle.

Det græske ord, som vi har oversat med *omvendelse*, betyder »at skifte sindelag, det vil sige, at få et nyt syn på Gud, en selv og verden« (LDS Bible Dictionary, s. 760). Det vil sige, at man ændrer sine tanker og siden sin adfærd, indtil vi helt har vendt os fra vores synd og er kommet i harmoni med Guds befalinger. Dette ændrede sindelag betyder, at vi faktisk bevæger os hen mod det, som Paulus kaldte »Kristi tanker« (1 Kor 2:16). Omvendelse er derfor en fortsat proces, i løbet af hvilken vi alle er nødt til at trække på forsoningen for

Efter dåben kan vi også opnå yderligere styrke ved regelmæssigt at modtage nadveren, mens vi overvejer forsoningen og fornyr vore pagter, deriblandt dem, som vi indgik ved dåben.

at opnå virkelig lindring, virkelig tilgivelse og virkelig fremgang.

Kristus skænkede os en enorm og betingelsesløs gave: Opstandelse for alle. Men det evige livs gave, som Kristus også tilbyder os, har visse betingelser. Som vores Lovgiver stiller han betingelserne for modtagelsen af denne store gave. (se 3 Nephi 11:31-41; 15:9, 10; 27:13-21). Vores personlige fremgange mod evigt liv fordrer derfor, at vi er »villige(e) til at underkaste« os Kristus (se Mosiah 3:19). Hvis vi oprigtigt er trofaste og holder ud til

enden, kan vores vilje til sidst opsluges i Faderens vilje (se Mosiah 15:7; se også 3 Nephi 11:11).

For at kunne påbegynde en så stor forandring skal vi først »aflægge alle [vores] synder« (Alma 22:18), og hvem andre end Jesus vil tage imod dem? (se Alma 36:18-20).

Der er derfor ikke noget at sige til, at det er vigtigt, at vi deler evangeliet med andre! Præsident Howard W. Hunter (1907-1995) erklærede:

»En god indikator på graden af ens omvendelse er ønsket om at dele evangeliet med andre. Af den årsag har Herren forpligtet ethvert medlem af Kirken til at være missionær.

De af os, der har taget imod forsoningen, er forpligtet til at bære trofast vidnesbyrd om vor Herre og Frelser. For han har sagt: ›Thi jeg vil forlade jer jeres synder med den befaling, at I forbliver standhaftige i jeres sind i højtidelig andagt og i bønnens ånd ved at bære vidnesbyrd for hele verden om det, som bliver givet jer‹ (L&P 84:61)« (»The Atonement and Missionary Work«, [seminar for nye missionspræsidenter, den 21. juni 1994], s. 2).

Vi skal således alle forblive »standhaftige … ved at bære vidnesbyrd for hele verden om det, der bliver givet [os]« (L&P 84:61). Den tilgivelse, som vi søger, har forbindelse med vores standhaftighed i vores virke for Herren.

DÅB OG HELLIGÅNDSGAVEN

Ægte omvendelse kræver derfor dåbens frigørende virkning. Den vasker os ren. Tænk på det. Hvor er det dog dejligt, når vores fortid ikke længere holder vores fremtid som gidsel!

Efter dåbens rensende og frigørende virkning opnår vi yderligere styrke ved at modtage Helligåndens gave. Vi har virkelig brug for Helligåndens hjælp til at vælge det rette. Han vil også hjælpe os ved at forkynde nødvendige prædikener fra erindringens talerstol. Han vil også vidne for os om evangeliets sandhed.

Når vi tænker på, hvor vi skal hen, ser vi, at vi har brug for Helligånden som en konstant ledsager, ikke blot som en lejlighedsvis indflydelse.

Efter dåben kan vi også opnå yderligere styrke ved regelmæssigt at modtage nadveren, mens vi overvejer forsoningen og fornyr vore pagter, deriblandt dem, som vi indgik ved dåben. Denne frigørelses- og styrkelsesproces muliggøres, når vi anvender Jesu forsoning på os selv og dem, vi underviser. Vi bør regelmæssigt anvende forsoningen til at forbedre os resten af livet indtil enden. Hvis vi vælger at følge en kurs, der fører til vedvarende forbedring, hvilket helt klart er den sande discipels vej, bliver vi mere retskafne og kan bevæge os fra blot at erkende Jesus til at beundre Jesus til at elske Jesus og til sidst til at blive som Jesus. Men i vores stræben efter at blive mere som han ved stadig forbedring, må vi

Herren har sagt: »Thi jeg vil forlade jer jeres synder med den befaling, at I forbliver standhaftige i jeres sind i højtidelig andagt og i bønnens ånd ved at bære vidnesbyrd for hele verden om det, som bliver givet jer.«

have en omvendelsens ånd – også selv om vi ikke har nogen store synder at omvende os fra.

UDVIKLING AF KRISTI KARAKTERTRÆK

Når vi vender os fra vore overtrædelser og stræber efter at blive mere kærlige, mere sagtmodige, mere tålmodige og mere lydige, vil de synder, der bliver tilbage, i de fleste tilfælde være de mindre synlige undladelsessynder. Men også disse må vi aflægge os. Jesus har vist os, hvilke karaktertræk vi skal stræbe efter, såsom tro, dyd, kundskab, mådehold, tålmodighed. Han nævnte derudover egenskaberne tro, håb, kærlighed og et øje alene henvendt på Guds ære, og han siger, at dette vil gøre os skikket til at udføre Herrens værk (se L&P 4:5-7; 2 Pet 1:4-8). Det kan derfor ikke undre, at vi formanes til at bede, søge og banke på for at modtage disse Åndens gaver, så vi kan blive mere effektive i vores virke for Herrens storslåede værk. I denne udvikling som disciple må vi aldrig glemme, at

forsoningen fortsat er af afgørende betydning for os!

Jesus har for eksempel befalet os at komme til ham (se Alma 5:34; Matt 11:28-30). Men, som I nok har bemærket, når vi stræber efter at komme til ham, opdager vi, hvordan han gør os opmærksom på vore svagheder, hvilket til tider kan være smerteligt, men det hjælper os i vores udvikling. Kristus lover endda, at han vil vende nogle af vore svagheder til styrke (se Ether 12:27).

Hvad angår stedet, landet, tiden og omstændighederne for vores discipelgerning bør vi, som skriften siger, være tilfredse med det, som vi har fået tildelt her i livet (se Alma 29:3, 6). Men vi vil opleve en guddommelig rastløshed, som ansporer os til at stræbe mere efter at blive som Jesus.

Hvad enten den egenskab, vi savner, er at være ved godt mod, have tålmodighed, lydighed, sagtmodighed eller kærlighed, så kræver denne proces en konstant støtte fra Helligånden. Han vil tilskynde os til at omvende os yderligere, såsom når vi er for stolte, for utålmodige eller mindre kærlige, end vi burde være, og det gælder også i vores ægteskab, missionærkammeratskab og andre forhold. Men eftersom en sådan udvikling ikke er omkostningsfri, har vi også brug for Helligånden til at trøste os, mens vi betaler prisen.

Ja, det er takket være Jesu Kristi forsoning, at vi barmhjertigt kan blive tilgivet. Men det er gennem Helligånden, at vi kan vide, at vi er blevet tilgivet – en fantastisk vigtig kundskab at opnå! Vi behøver derfor ikke at fortvivle eller leve et liv, hvor vi hænger ved synd (se 2 Nephi 4:28). Vi kan i sandhed »stræbe fremad med … et … klart håb« (2 Nephi 31:20).

KRISTI ANDET KOMME OG MENNESKEHEDENS OPSTANDELSE

Hvis vi har brug for yderligere påmindelser om vigtigheden af at udvikle Kristi dyder, bør vi tænke på hans herlige andet komme. Blandt andet vil stjernerne falde fra himlen. Der vil ikke lyde nogen jordisk forklaring på dette fænomen, for menneskenes forklaringer og udbrud vil omhandle Jesus og lovprise to af hans mange egenskaber: Hans godhed og hans ømme kærlighed (se L&P 133:52). Husk på, at vi ikke blot skal have tro på Kristus, men vi skal stræbe efter at blive mere som han i vores godhed og ømme kærlighed (se 3 Nephi 27:27).

Ved sit andet komme vil Jesus ikke tale om, at han udholdt tornekronen, de forfærdelige piskeslag, korsfæstelsen, vinen og malurten. Men han vil omtale sin frygtelige

FOTOILLUSTRATION AF BEDENDE KVINDE: ELDON K. LINSCHOTEN; *KORSFÆSTELSEN*, AF CARL BLOCH, GENGIVET MED TILLADELSE FRA NATIONALHISTORISK MUSEUM PÅ FREDERIKSBORG SLOT I HILLERØD

ensomhed: Og hans røst skal høre: »Jeg trådte vinpersen alene … og ingen var med mig« (L&P 133:50; se også Es 63:3).

Det kan derfor ikke undre os, at forsoningen er selve kernen i Kristi evangelium. Ja, faktisk er genoprettelsens centrale budskab om Jesus og opstandelsen, og de opfylder denne profeti, som Enok i sin tid fremsatte: »Og jeg skal sende retfærdighed ned fra himmelen, og sandhed vil jeg bringe frem ud af jorden for at bære vidnesbyrd om min Enbårne, om hans opstandelse fra de døde, ja, og også om alle menneskers opstandelse« (Moses 7:62). Intet er vigtigere end det.

Ja, »således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn« (Joh 3:16). Jesus og hans forsoning er et dybt udtryk for vor himmelske Faders kærlighed til sine børn. Hvor er opstandelsens gratis gave til menneskene dog vigtig og tilbuddet om den største gave, som selv Gud kan give, nemlig evigt liv til dem, der er villige til at leve retskaffent og kvalificere sig til det! (se L&P 6:13; 14:7).

MODGANG

I processen med at udarbejde vores frelse vil modgangen give os nok at se til. Igen og igen, ved den ene oplevelse efter den anden, vil vi have grund til at overveje og glæde os over den store forsoning. Jeg har fundet flere skriftsteder særlig relevante og trøstende. Når de læses højt sammen med en, der lider, har versene vist sig at være langt bedre end noget, jeg selv kunne sige, især for de tapre sjæle, der har nået det punkt, hvor de er trætte af at være syge.

Lyt først til hvad en rådvild, men trofast Nephi sagde: »Jeg ved, [Gud] elsker sine børn, men jeg fatter ikke alle tings betydning« (1 Nephi 11:17). Vi behøver ikke at fatte alle tings betydning, hvis vi bare ved, at Gud elsker os!

På samme måde må vores underdanighed øges, som kong Benjamin sagde, for at »… [blive] en hellig gennem forsoningen ved den Herre Jesus Kristus og [blive] som et barn, underdanig, sagtmodig, ydmyg, tålmodig, fuld af kærlighed, villig til at underkaste sig alt det, Herren finder det tjenligt at pålægge det, ligesom et barn underkaster sig sin fader« (Mosiah 3:19).

Benjamins brug af ordet *pålægger* giver en antydning af skræddersyede udfordringer og belæringer, som kræver en særlig underdanighed af os.

På samme måde hjælper vores kundskab om Jesu fuldkomne medfølelse med os hver især til at udholde vore lidelser af forskellig art. Kristus »skal gå frem og lide sorg og smerte og alle slags fristelser, for at ordet må blive fuldbyrdet, som siger: Han vil påtage sig sit folks sorger og smerter.

Og han vil påtage sig døden, så han kan løse dødens bånd, som binder hans folk; og han vil påtage sig deres skrøbeligheder, så hans hjerte kan fyldes med barmhjertighed efter kødet, så han ifølge kødet kan vide, hvorledes han kan hjælpe sit folk i forhold til deres skrøbeligheder« (Alma 7:11-12).

Jesus forstår os fuldt ud! Hans medfølelse er fuldkommen! Han ved, hvordan han skal hjælpe os!

FORSONINGENS VELSIGNELSER

Så kort sagt hjælper Jesu Kristi forsoning os på mange måder. Gennem den, og den alene, kan vi opnå syndsforladelse, når vi underkaster os den nødvendige frigørelsesproces, som tidligere omtalt.

Samtidig muliggør forsoningen også betydelig personlig fremgang ved det, som Mormons Bog kalder, »tro til omvendelse« på Jesus, hans forsoning og vor himmelske Faders frelsesplan (se Alma 34:15-17). Ellers vil mennesker uden tro til omvendelse forkert ræsonnere: »Hvorfor dog omvende sig?« Det er ikke noget under, at skrifterne siger, at menneskets fortvivlelse »kommer af ugudelighed« (Moroni 10:22). Forsoningen derimod kan skænke os »et klart håb« (2 Nephi 31:20) trods vores tab, lidelser, sorger og skuffelser.

Den åndelige underdanighed, som er så grundlæggende for forsoningens velsignelser, blev klart udtrykt af Melissa Howes, da hun bad med sin familie, kort før hendes far døde af kræft. Melissa var kun ni år gammel, og hendes far 43. Overvej Melissa Howes' uselviske bøn, sådan som jeg har fået den gengivet af hendes mor: »Kære himmelske Fader, velsign min far, og hvis du har brug for at tage ham til dig og har mere brug for ham, end vi har, må du godt få ham. Vi vil gerne beholde ham, men din vilje ske. Og hjælp os til ikke at blive vred på dig« (citeret i et brev fra Christie Howes, den 25. februar 1998).

Hvor er der dog mange, der, fordi de er berøvet en forståelse af frelsesplanen, bliver vrede på Gud, i stedet for at være ham og Jesus taknemlige for den herlige forsoning?

Ikke alene er forsoningen et storslået udtryk for vor himmelske Faders og Jesu kærlighed til os, men igennem den kan vi få kundskab om deres kærlighed til hver enkelt af os.

HERRENS ÅNDS PÅVIRKNING

Vi må aldrig undervurdere Åndens kraft til at røre et menneskes sjæl stærkere end vores undervisning eller øvrige evner kan. Som I ved, var det det, der skete med Alma, da han led voldsomt. Og hvad var det, han huskede? Han sagde, at han huskede sin fars ord om Jesu forsoning, og sagde, at »denne tanke bemægtigede sig min sjæl« (Alma 36:17-18).

Ånden kan hjælpe dem, som I bærer vidnesbyrd for, til på samme måde at bemægtige sig jeres ord på en måde, som deres sind og hjerte kan forstå, især når disse ord gælder rigets dybere lære, såsom forsoningen.

Ved en anden inspirerende begivenhed blev de unge nephitiske krigeres mødre klar over, at deres sønner var blevet givet særlige løfter, inden de drog i krig. De var ikke så åndeligt modne som deres mødre, men de modtog de store løfter og blev beskyttet. Og vi kan læse, at de ikke tvivlede på, at deres mødre vidste det (se Alma 56:48).

Nogle af dem, som I underviser, vil, under Åndens vejledning på samme måde føle kraften af jeres ord om forsoningen og det gengivne evangelium, og de vil ikke tvivle på, at I ved det! Disse mennesker er, for nu at bruge Almas ord, »beredt til at høre ordet« (Alma 32:6).

DEN HERLIGE FORSONING

Jeg bærer jer mit vidnesbyrd om den store og herlige forsonings herlighed og realitet. Jeg lovpriser Jesus, fordi han udholdt det, som han udholdt, og fordi han steg ned under alt for at kunne forstå alt. Jeg priser Faderen, for alt det, som han gennemlevede, mens han fulgte sin Førstefødte, hans Elskede og Enbårne Søn, i hvem han har velbehag, og led alt dette, som Jesus led. Jeg priser Faderen, for den guddommelige medfølelse og for alt det, som han udholdt og oplevede i det øjeblik.

Jeg bærer vidnesbyrd om, at Jesu styrke i tiden mellem Getsemane have og Golgata var den styrke, som

TRØSTEREN KRISTUS, AF CARL BLOCH/SUPERSTOCK; FOTOILLUSTRATION: JED A. CLARK

garanterede mennesket udødelighed. Jesus fuldførte sine forberedelser, som han sagde, for menneskenes børn (se L&P 19:19). Nu er det op til os dødelige at gøre krav på den storslåede forsonings velsignelser. Vores taknemlighed til Kristus for hans forsoning vil vokse med årene og årtierne. Den vil aldrig ophøre med at vokse. Og skrifterne forudsiger, at vi vil prise ham i al evighed (se L&P 133:52).

Jeg priser ham for den herlige og store forsoning og beder ham velsigne enhver af os, at vi personligt må gøre krav på, og i vores virke hjælpe andre til at gøre krav på, den store forsonings velsignelser, der blev købt for så høj en pris. »Ved dette offer løste han os fri af syndens bånd« (»Et grønklædt højdedrag«, *Salmer og sange*, nr. 115). □

Fra en satellittransmission om omvendelse og genaktivering, som blev sendt fra missionærskolen i Provo den 29. august 1999.

Vores taknemlighed til Kristus for hans forsoning vil vokse med årene og årtierne. Den vil aldrig ophøre med at vokse. Og skrifterne forudsiger, at vi vil prise ham i al evighed.

VED DU, HVORDAN MAN OMVENDER SIG?

Ældste Jay E. Jensen fra De Halvfjerds

For tyve år siden interviewede min biskop mig, da jeg skulle have en tempelanbefaling. Da jeg var medlem af et stavspræsidentskab, kendte jeg alle de spørgsmål, som skulle stilles i forbindelse med et tempelinterview. Jeg stillede dem hver uge til andre medlemmer, og jeg var forberedt på at besvare hvert spørgsmål, som min biskop ville stille mig. Men efter de formelle spørgsmål overraskede han mig med endnu et spørgsmål om min forståelse af evangeliet.

Han spurgte: »Jay, ved du, hvordan man omvender sig?« Min første indskydelse var at svare: »Ja, selvfølgelig ved jeg, hvordan man omvender sig.« Jeg tøvede et øjeblik og tænkte over det, og jo mere jeg tænkte over det, desto mere usikker var jeg på mit svar. De fem-seks standardord, som vi benytter til at beskrive omvendelse (erkendelse, anger, gengivelse, forbedring, beslutsomhed og så videre) syntes ikke tilstrækkelige. Faktisk syntes de meningsløse på det tidspunkt. De syntes at være alt for forenklede.

Jeg ved, at der ligger store lærdomme og principper i de omvendelsesord, men jeg følte mig ikke tryg ved at give et hurtigt svar eller at benytte dem i mit svar. Til sidst svarede jeg noget tøvende: »Ja, biskop, det tror jeg nok, at jeg gør.« Jeg husker ikke andre detaljer fra det interview, fordi jeg var så slået af det ene spørgsmål. »Jay, ved du, hvordan man omvender sig?« Siden da har jeg tænkt meget over det spørgsmål og den tilhørende lærdom.

OMVENDELSENS OG FORSONINGENS KRAFT

For nogle år siden arbejdede jeg i Kirkens Missionsafdeling. Vi udviklede materialer, som skulle hjælpe missionærerne til at blive bedre og tjene bedre. En af generalautoriteterne fortalte denne historie om omvendelse:

»For lidt over et år siden havde jeg det privilegium at interviewe en ung mand, som skulle på mission. Da han havde begået en alvorlig overtrædelse, var det, i overensstemmelse med de regler, som herskede dengang, nødvendigt at han skulle interviewes af en generalautoritet. Da den unge mand trådte ind, sagde jeg: ›Du har

»Vi kan få tilgivelse for vore synder, men vi skal forstå, at bare det at holde op med at gøre noget, er ikke omvendelse.«

ILLUSTRATION AF PAT GERBER; FOTOBAGGRUND: CRAIG DIMOND

tilsyneladende begået en alvorlig overtrædelse, og det er det, der har gjort det nødvendigt med denne samtale. Har du noget imod at fortælle mig, hvad problemet var? Hvad har du gjort?‹

Han lo og sagde: ›Der er ikke det, jeg ikke har gjort.‹ Jeg sagde: ›Hør, lad os være lidt mere konkrete. Har du …?‹ Og så begyndte jeg at stille nogle meget klare spørgsmål. Den ung mand lo igen og sagde: ›Jeg har jo sagt, at jeg har prøvet det hele.‹

Jeg sagde: ›Hvor mange gange har du …?‹ Meget sarkastisk svarede han: ›Tror du, at jeg har holdt tal på det?‹ Jeg sagde: ›Jeg ville ønske, at du havde.‹ Han svarede igen sarkastisk: ›Men det har jeg altså ikke.‹

Jeg sagde så: ›Hvad med …?‹ Og så rettede jeg mine spørgsmål i en anden retning. Han sagde: ›Jeg har jo sagt, at jeg har prøvet det hele.‹ Jeg spurgte: ›Stoffer?‹ Han sagde ›ja‹ på en meget hoven måde. Jeg sagde: ›Hvad får dig så til at tro, at du skal på mission?‹ Han sagde: ›Jeg ved, at jeg skal på mission. Der står i min patriarkalske velsignelse, at jeg skal på mission, og jeg har omvendt mig. Jeg har ikke gjort noget af det her i over et år. Jeg har omvendt mig, og jeg ved, at jeg skal på mission.‹

Jeg sagde: ›Min kære ven, jeg er ked af det, men du skal ikke på mission. Tror du bare, at vi kan sende dig ud blandt de rene, gode unge mænd, som aldrig har begået så grove overtrædelser? Tror du, at vi kan lade dig tage ud og prale af din fortid? Du har ikke omvendt dig. Du er bare holdt op med at gøre noget.

På et eller andet tidspunkt i dit liv må du besøge Getsemane, og når du har været der, vil du vide, hvad omvendelse er. Først når du i ringe grad har lidt, som Frelseren led i Getsemane have, vil du vide, hvad omvendelse er. Frelseren led på en måde, som ingen af os kan forstå, for alle de synder, som er blevet begået. Hvor vover du at le og spøge og have en hoven indstilling til din omvendelse? Jeg er ked af det, men du skal ikke på mission.‹

Han begyndte at græde, og han græd i flere minutter. Jeg sagde ikke et ord. Til sidst sagde han: ›Det er vist første gang, jeg har grædt sådan, siden jeg var fem år gammel.‹ Jeg sagde: ›Hvis du havde grædt sådan, den første gang du blev fristet til at overtræde kyskhedsloven, kunne du sikkert være taget på mission.‹

Han forlod kontoret, og jeg tror, at han syntes, at jeg var meget ond. Jeg fortalte biskoppen og stavspræsidenten, at den unge mand ikke kunne tage på mission.«

Omkring et halvt år senere var samme generalautoritet tilbage i den by for at tage del i en foredragsrække, der blev afholdt om aftenen. Da han havde talt, var der mange unge mennesker, som kom op for at trykke ham i hånden. Mens han trykkede de unge i hånden, en efter en, kiggede han op og fik øje på den unge mand, som han tidligere havde interviewet. Han stod som nummer fire i rækken. Generalautoriteten fortalte følgende:

»Mine tanker gik hurtigt tilbage til vores samtale. Jeg mindedes hans latter og hovenhed. Jeg kunne huske, hvor sarkastisk han havde været. Kort efter stod han lige foran mig. Jeg stod oppe på forhøjningen og bøjede mig frem, og da jeg rakte ned for at trykke ham i hånden, lagde jeg mærke til, at der var sket en stor forandring. Han havde tårer i øjnene. Han havde næsten et helligt skær omkring sig. Han tog min hånd og sagde: ›Jeg har været der. Jeg har været i Getsemane.‹ Jeg svarede: ›Det ved jeg. Man kan se det i dit ansigt.‹

Vi kan blive tilgivet for vore overtrædelser, men vi må forstå, at bare det at holde op med at gøre noget, er ikke omvendelse. Havde det ikke været for Frelseren og tilgivelsens mirakel, ville denne unge mand have båret sine overtrædelser med sig i al evighed. Den årsag er i sig selv nok til, at vi bør elske Frelseren og tjene

Vi frelses udelukkende ved Israels Helliges fortjenester, barmhjertighed og nåde. Han er vores eneste håb.

ham« (tilpasset fra Vaughn J. Featherstone, Conference Report, områdekonferencen i Stockholm 1974, s.71-73).

BETINGELSERNE FOR OMVENDELSE

Ordene »betingelserne for ... omvendelse« (se Helaman 5:11; 14:11; L&P 18:12) har stor betydning. Jeg har studeret og gransket skrifterne for at finde ud af, hvad disse betingelser er, og jeg har opdaget, at disse betingelser kunne kaldes forudsætninger for de fem eller seks ord, som beskriver omvendelsesprocessen. De begreber er vigtige og meget tiltrængte, men de følgende betingelser skal gå forud for dem.

■ Den første betingelser er at vide, at Gud lever. Han er i himlen. Han kender os ved navn. Vi kan ikke skjule os for ham. Han besidder fylden af guddommelige egenskaber og karaktertræk, som omfatter al kundskab. For at omvendelsen skal kunne tage sin begyndelse, skal vi begynde med Gud og vores forhold til ham.

Ældste Jeffrey R. Holland fra De Tolv Apostles Kvorum kom med en meget dybsindig udtalelse om omvendelse og Gud: »En eller anden har engang sagt, at omvendelse er det første tryk, man mærker, når man knuges i Guds favn« (»Rigets fredelige anliggender«, *Stjernen*, januar 1997, s. 79).

■ Vi er faldne, dødelige og urene, og vi har brug for hjælp. Vi er adskilte fra Gud ved vores dødelighed og kan ikke leve sammen med ham.

■ Vi må kende den lære, at vi en dag skal dø. Nogle dør tidligt, andre sent. Men dagen kommer. Det står helt fast.

■ Der finder en endelig dom sted. En vigtig betingelse for omvendelse er, at vi tror på, at vi alle en dag skal stilles for Guds domstol. Den dag kommer.

■ En anden forudsætning eller betingelse for omvendelse er at vide, at intet urent kan bo i Guds nærhed (se 1 Nephi 10:21; 15:34; Alma 7:21; 40:26; Helaman 8:25). Du kan skjule dine synder fra din biskop, og du kan skjule dem fra dine forældre og venner. Men hvis du fortsætter og dør med uomvendte synder, er du uren – og intet urent kan bo i Guds nærhed. Der er ingen undtagelser.

■ Vi frelses udelukkende ved Israels Helliges fortjenester, barmhjertighed og nåde (se 2 Nephi 2:8). Han er vores eneste håb. Når vi endelig indser, hvor vi står i dette liv, søger vi til ham. Jeg er dybt taknemlig for Jesu Kristi gengivne evangelium, håbets budskab. Der er håb, og han kan gøre os rene.

Jeg har arbejdet med mange, deriblandt mig selv, og har set tilgivelsens mirakel, renselsens mirakel, og jeg bærer vidnesbyrd om ham, som et af hans vidner. Jeg ved, at han lever. Må I altid blive velsignet til at holde jer på den lige og snævre sti, som fører jer til Gud. □

Fra en tale ved et fællesmøde på LDS Business College den 6. maj 1998.

TIL VENSTRE: KRISTUS I GETSEMANE HAVE, AF WILLIAM HENRY MARGETSON; TIL HØJRE: DOMMEDAG, AF JOHN SCOTT

»ET KLART HÅB«

I processen med at udarbejde vores frelse,« skriver ældste Neal A. Maxwell fra De Tolv Apostles Kvorum, »vil modgangen give os nok at se til. Igen og igen, ved den ene oplevelse efter den anden, vil vi have grund til at overveje og glæde os over den store forsoning … Vores kundskab om Jesu fuldkomne medfølelse med os hver især hjælper os til at udholde vore lidelser af forskellig art« (se dette nummer, side 11). ❦ Dette livs udfordringer og sorger kan til tider synes overvældende, men de har et formål, nemlig at føre os til Frelseren og hans forsonings velsignelser. Som de følgende historier viser, kan trængsler og modgang – hvad enten de viser sig i form af fysiske smerter eller en længsel efter at finde sandheden – få os til at søge Jesus Kristus og hans fred. »Forsoningen …« siger ældste Maxwell, »kan skænke os ›et klart håb‹ trods vore tab, lidelser, sorger og skuffelser« (se dette nummer, side 12).

Det hele bliver ordnet

Catherine Matthews Pavia

Det var fire år, siden jeg sidst havde været hjemme i påsken, så jeg så frem til denne ferie fra skolen og påskeaktiviteterne med min familie. Da vi stod ude i køkkenet og tilberedte aftensmaden om fredagen, spurgte jeg mor om den familiesammenkomst, som hun var ved at planlægge.

»Alle de andre vil gerne ud til søen igen,« fortalte hun mig, mens hun hakkede grøntsager. »Men under den seks timer lange køretur sidste år …« Jeg kiggede op, fordi hakkelyden stoppede, og hendes stemme knækkede over. Tårerne stod i øjenkrogene, og hendes ansigt fortrak sig. »Jeg troede, at jeg skulle dø. Jeg troede virkelig, at jeg skulle dø.«

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle sige til min blide, tålmodige mor, når hun talte om sin mulige død. Jeg havde mest lyst til at kramme hende, indtil hendes skuldre holdt op med at ryste. Jeg havde lyst til at sige, at alt nok skulle ordne sig, at lægerne skulle nok finde ud af, hvad hun fejlede og give hende medicin, så det hele blev i orden. Men det kunne jeg ikke.

Jeg havde nægtet at tænke på døden i det år, hvor hun havde været syg, selv mens jeg fastede og bad og håbede. Men jeg så hende blive svagere og lide. Hun gav ikke udtryk for sine lidelser. Hun knoklede bare endnu mere, fordi hun ikke kunne sove om natten eller bare sidde ned. Smerten

UDSNIT AF KRISTUS OG DEN RIGE UNGE MAND, AF HEINRICH HOFMANN; ILLUSTRERET AF BRIAN CALL

Mor fik tårer i øjnene. »Jeg troede, at jeg skulle dø,« sagde hun. Jeg havde mest lyst til at fortælle hende, at alt nok skulle ordne sig. Men det kunne jeg ikke.

knugede hendes hjerte og fik hende til at ryste, hver gang hun ville slappe af. Men snart blev smerten synlig i de sorte rande om hendes øjne og den træthed, som sås dybt i øjnene.

Snart blev smerterne fulgt af fortvivlelse. Efter et år med lægebesøg og undersøgelser blev hun ked af det, da specialisterne ikke kunne finde ud af, hvad det var, der gav hende intense smerter omkring hjertet. Ifølge undersøgelserne var alt normalt. Hun fejlede ikke noget, sagde lægerne.

Men vi vidste, at alt ikke var i orden. Mor plejede ikke at traske hvileløst rundt på gulvet om natten eller stoppe op midt i støvsugningen for at hulke. Og min mor, der havde oplevet mange forskellige smerter i sit liv uden at kny, talte normalt ikke om døden.

I de to dage før påske tænkte jeg igen over, hvad jeg kunne gøre for hende. Men hendes sygdom havde gjort os alle magtesløse. Selv min far, som var læge, kunne ikke gøre noget, trods sine mange års uddannelse, erfaring og viden. Jeg kunne ikke lette hendes byrder. Hun ville sågar klare alle opgaverne i hjemmet alene, fordi smerterne blev værre, når hun slappede af. Så hun arbejdede hele tiden, lige til hun var ved at segne af udmattelse. Og fordi der ikke var meget, vi kunne gøre for at lindre hendes lidelser, syntes hun at lide helt alene.

Vi gik i kirke påskemorgen. Mens jeg kiggede på mor, som sad bag mig, gik mine tanker tilbage til hendes skingre, grådkvalte stemme og den uhyggelige bemærkning, som havde pint mig siden fredag aften: »Jeg troede, at jeg skulle dø.«

Pludselig rejste min mor sig fra bænken og gik op mod talerstolen.

»Denne påskesøndag,« begyndte hun, »vil jeg bære vidnesbyrd om Jesu Kristi forsoning. Kong Benjamin sagde, at Kristus ›skal lide fristelser og legemlige smerter, hunger, tørst og møje, *ja, mere end mennesker kan udholde*‹ (Mosiah 3:7; fremhævelse tilføjet). Mange af jer ved nok ikke, at jeg har været syg den sidste tid. Nætterne har været lange« – hendes stemme blev blidere, mens hun fortsatte – »men ikke ensomme. Når det har været værst, har Frelseren været min ven og min støtte. Jeg bærer vidnesbyrd om, at Jesus Kristus kender vore lidelser, fordi han har oplevet dem – og mere til. Han løfter os ud af vore sorger, ligesom han har løftet os bort fra den evige død.«

Mens min mor bar sit vidnesbyrd, erstattede et nyt billede af lidelse min tidligere optagethed af mor og mig selv. Det var et billede af Frelseren i Getsemane have, fuld af en sådan smerte, at han blødte fra hver en pore, mens han led for alle, deriblandt min mors fysiske smerter og mine egne følelsesmæssige smerter.

Så indså jeg, at jeg ikke behøvede at fortælle mor, at det hele nok skulle blive i orden. Vi kunne ikke ordne det hele, men hun var trøstet ved sin viden om, at Frelseren allerede havde ordnet det hele.

Catherine Matthews Pavia er medlem af Oxford Ward i Springfield Massachusetts Stav.

Reddet ud af mørket

Heri Castro Veliz

Ulykken skete, da jeg kørte hjem efter en fodboldkamp i en by syd fra Santiago i Chile. Min lillebror havde spillet for et af holdene, og mens mine forældre ventede på ham, cyklede jeg i forvejen. Min otteårige fætter havde spurgt, om han måtte køre med. Jeg anbragte ham på styret og kørte af sted.

Mens jeg trampede af sted, fyldtes jeg med skyldfølelse. Da jeg havde fejret mit eget holds sejr i en anden lokal kamp aftenen før, var jeg blevet beruset. Jeg var 18 år gammel og havde ikke udrettet meget i mit liv.

Vinden piskede os i ansigtet, og min fætter flyttede uroligt på sig. Da han gjorde det, fik han foden i klemme mellem dækket og stellet. Cyklen vippede forover, og jeg røg ned i den hårde asfalt med ansigtet først. Da jeg følte på mit ansigt, troede jeg, at min næse var fuldstændig knust.

Heldigvis slap min fætter uskadt. Mine forældre ankom kort efter, derefter en politibetjent, og så endelig

Pludselig så jeg min lillebror på min anden side. Han trak mig væk fra mørket og ind i lyset.

en ambulance. Jeg blev bragt på operationsbordet, hvor de lappede min næse sammen og transplanterede hud på min pande. Efter at have ligget til observation på hospitalet i nogle timer blev jeg sendt hjem. Den nat havde jeg så voldsomme smerter, at jeg ikke kunne sove.

Den følgende nat var smerterne endnu værre. Men til sidst faldt jeg i søvn, helt udmattet af de intense smerter. I en uhyggelig drøm så jeg mig selv ligge på sengen med armene foldet over brystet – den eneste stilling jeg kunne holde ud at ligge i. Så fik jeg øje på et tæt mørke, og jeg kunne mærke, at en hånd trak mig hen mod det. Rædselsslagen kæmpede jeg for at komme fri.

Pludselig så jeg min lillebror på min anden side. Han trak mig væk fra mørket og ind i lyset. Men hans hjælp var ikke nok. Jeg blev fortvivlet og råbte højt. I samme øjeblik vågnede jeg. Min far kom ind for at berolige mig. Smerten vendte tilbage, og for første gang i mit liv så jeg min far græde.

Jeg blev flyttet ind i mine forældres soveværelse og lagt ved siden af mor. Mor og min bror var blevet døbt som medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige nogle måneder før, og jeg havde lagt mærke til, hvor meget hun holdt af Mormons Bog. Hun læste højt fra den, indtil jeg faldt i søvn igen.

Næsten med det samme oplevede jeg samme drøm. Da min bror denne gang begyndte at trække i min arm, forstod jeg betydningen af det. Mørket repræsenterede verden i dens faldne tilstand, og min bror repræsenterede evangeliet og et liv med håb – det liv, som han ønskede, at jeg skulle leve. Jeg vidste, at jeg havde tillagt mig dårlige vaner. Jeg havde ikke åbnet mit hjerte for det, som missionærerne havde fortalt os, og jeg havde aldrig bedt for at få at vide, om det, de fortalte os, var sandt. I det øjeblik lovede jeg min himmelske Fader, at jeg nok skulle blive døbt.

Jeg vågnede grædende. Mor græd også og bad for mig.

Smerten varede ved den næste dag, så mor bad missionærerne om at give mig en præstedømmevelsignelse. Derefter fik jeg det bedre. Mens jeg kom til hægterne, styrkedes mit ønske om at blive døbt.

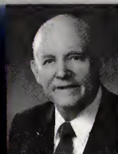
Jeg blev undervist af missionærerne igen, og denne gang åbnede jeg mit hjerte. Jeg havde endnu ikke nogen stor evangelisk viden – men drømmen, min mors tro og præstedømmevelsignelsen fik mig til at indse, at Gud elskede mig og havde banet vejen for, at jeg kunne opnå evigt liv. Jeg tog et vigtigt skridt frem mod det mål, den dag jeg blev døbt.

Engang mente jeg, at jeg havde rigelig tid til at finde den sande kirke, hvis den overhovedet eksisterede. Men ulykken fik mig til at forstå, at vi ikke må udskyde gode beslutninger. □

Heri Castro Veliz er medlem af Puente Alto 1. Ward i Puente Alto Stav i Santiago i Chile.

Fyrtårnet i fredens havn

Præsident Howard W. Hunter (1907-1995)

Howard W. Hunter, Kirkens fjortende præsident, tjente som Kirkens præsident fra juni 1994 til marts 1995. På det tidspunkt, hvor han holdt denne tale, virkede han som præsident for De Tolv Apostles Kvorum.

På trods af den positive udvikling vi har set de seneste år, er der stadig mange steder i verden, hvor der er krig, sorg og elendighed. Vores hjerte bedrøves, og vore følelser overvældes, når vi i de lokale eller internationale nyheder hver dag hører beretninger om konflikter, lidelser og alt for ofte åben krig. Det er absolut vores bøn at se verden som et bedre sted at leve, at se større omsorg og interesse for hinanden samt at se fred og ro tiltage og bragt til alle folkeslag.

I denne søgen efter fred og ro vil jeg citere en indflydelsesrig stemme fra fortiden. Han sagde: »[For at gøre verden] til et bedre sted … at leve … er det første og vigtigste skridt at vælge en leder, hvis lederskab er ufejlbarligt, hvis lærdomme i praksis aldrig har slået fejl. I … [ethvert] stormfuldt hav af usikkerhed, skal lodsen være en, som gennem stormen kan se fyrtårnet i fredens havn« (David O. McKay, *Man May Know for Himself*, 1967, s. 407).

Der er i hele universet kun én hånd, der kan vise vej, kun ét ufejlbarligt lys, et aldrig svigtende fyr for verden. Det lys er Jesus Kristus, verdens lys og liv; det lys, som en profet i Mormons Bog beskrev som »et lys, som er evigt, som aldrig kan formørkes« (Mosiah 16:9).

I vores søgen efter bredden med sikkerhed og fred, hvad enten vi er kvinder eller mænd, familier, lokalsamfund eller nationer, er Kristus det eneste lys, som vi i den

FOTO: © PHOTODISC

sidste ende kan stole på. Han sagde om sin mission: »Jeg er vejen og sandheden og livet« (Joh 14:6).

I vor tid, som i enhver tidsalder før eller efter os, er det største behov i hele verden en aktiv og oprigtig tro på Jesus af Nazarets grundlæggende lærdomme. Han, der er den levende Søn af den levende Gud. Fordi så mange afviser disse lærdomme, er der så meget desto større grund til, at oprigtige troende på Jesu Kristi evangelium forkynder dens sandheder og ved eksempel viser styrken og freden ved at leve et retfærdigt og ædelt liv.

Hvis vi som apostlen Peter enkeltvis kunne fæstne vore øjne på Jesus, kunne vi også i triumf vandre på »vantroens dønninger« og forblive »uforfærdet midt i tvivlens kraftige vindstød.«

Tænk fx over denne belæring fra Kristus til sine disciple. Han sagde: »Elsk jeres fjender, velsign dem, som forbander jer, gør godt imod dem, der hader jer og bed for dem, som forfølger jer« (Matt 5:44).

Tænk over, hvad denne formaning alene kunne bevirke i dit og mit nabolag, i det samfund, hvor du og dine børn bor, i de lande, som udgør vores globale familie. Jeg erkender, at denne lærdom er en kraftig udfordring, men det er da en mere behagelig udfordring end de forfærdelige opgaver, vi bliver udsat for på grund af krig, fattigdom og smerte, som verden stadig står overfor.

Hvordan bør vi reagere, når vi bliver fornærmet, misforstået, uretfærdigt eller uvenligt behandlet, eller når der begås synder, der går ud over os? Hvad skal vi gøre, hvis vi såres af dem, vi elsker; bliver forbigået ved forfremmelser; falsk anklaget eller vore motiver bedømmes uretfærdigt?

Slår vi igen? Indsætter vi stadig større hærstyrker? Vender vi tilbage til øje for øje og tand for tand?

Vi har alle gode muligheder for at leve som kristne, og vi bør prøve det ved enhver lejlighed. Vi kan fx alle være lidt mere tilgivende. I en åbenbaring i vor tid har Herren sagt: »Mine disciple fordum søgte at finde fejl hos hinanden og tilgav ikke hinanden af hjertet, og af denne grund blev de hjemsøgt og revset hårdt.

Derfor siger jeg jer, at I skal tilgive hinanden; thi den, som ikke tilgiver sin broder hans synder, står fordømt for Herren; thi på ham hviler en større synd.

Jeg, Herren, tilgiver, hvem jeg vil, men af jer forlanges det, at I tilgiver alle mennesker« (L&P 64:8-10).

Kristus gav os i sit majestætiske liv og i eksemplerne i hans lærdomme mange råd, hvor der altid medfulgte sikre løfter. Han lærte med storhed og myndighed, som gav håb til den lærde og den uvidende, den velhavende og den fattige, den raske og den syge.

Det er min faste overbevisning, at hvis vi som apostlen Peter enkeltvis, som familier, lokalsamfund og nationer kunne fæstne vore øjne på Jesus, kunne vi også i triumf vandre på »vantroens dønninger« og forblive »uforfærdet midt i tvivlens kraftige vindstød« (se Frederic W. Farrar, *The Life of Christ*, 1994, s. 313). Men hvis vi fjerner vore øjne fra ham, vi skal tro på, som det er så let at gøre, og som verden er så fristet til at gøre, hvis vi ser på de forfærdelige og ødelæggende elementers kraft og vildskab omkring os i stedet for på ham, som kan hjælpe og redde os, så vil vi uundgåeligt synke ned i søen af konflikter, sorg og fortvivlelse.

På tidspunkter, hvor vi føler, at bølgerne truer med at drukne os, og dybet vil opsluge troens fartøj, der kastes hid og did, da beder jeg om, at vi altid midt i stormen og mørket må høre den milde udtalelse fra verdens Frelser: »Vær frimodige; det er mig, frygt ikke!« (Matt 14:27). □

Fra en tale ved oktoberkonferencen 1992.

Lille Liahona

TIL BØRNENE I JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE ▪ APRIL 2002

JESUS KRISTUS

Ældste Robert D. Hales
De Tolv Apostles Kvorum

Jesus Kristus er en Gud; han er Jahve i Det Gamle Testamente; han er Frelseren i Det Nye Testamente.

Jesus Kristus boede i himlen hos sin Fader, og vi boede hos dem som åndelige børn af Gud Faderen.

Jesus Kristus præsenterede sin Faders evige plan, den plan, som vi alle er en del af. Vi kom til denne jord for at blive afprøvet i en prøveperiode og opleve modsætninger i alle ting. På grund af handlefrihedens evige princip er vi frie til at vælge frihed og evigt liv og vende ærefuldt tilbage til Guds nærhed, hvis vi lever retfærdigt; eller at vælge fangenskab og åndelig død.

Jesus Kristus er skaberen af alt på jorden under sin Faders ledelse.

Jesus Kristus kom til denne jord, hvor han blev født af Maria – en jordisk mor. Hans far var Gud den Almægtige.

Jesus Kristus blev døbt ved nedsænkning af Johannes Døber, og Helligånden blev tilkendegivet, da han så »Ånden dale ned over sig som en due« (Mark 1:10). Og hans Fader talte: »Du er min elskede søn, i dig har jeg fundet velbehag« (Mark 1:11).

Jesus Kristus organiserede sin Kirke og udpegede tolv apostle samt profeter, halvfjerdsere og evangelister (patriarker).

Jesu Kristi budskab er enestående. Han står mellem os og sin Fader; han er Formidleren. Gennem ham vil hele menneskeheden blive frelst, og ved ham vil hele menneskeheden blive frelst.

Jesus Kristus er Forløseren, vor Frelser; kun han med en jordisk mor og en udødelig Fader kunne udføre forsoningen og dø for at frelse hele menneskeheden. Han gjorde det helt frivilligt.

Jesus Kristus opstod og viste sig for mange efter sin opstandelse. Han lærte os de fysiske kendetegn ved en opstanden person og fortalte os, at vi kunne følge hans eksempel, og at vi ville være i stand til at udvikle os og blive som ham.

Jesu Kristi himmelfart for øjnene af hans disciple blev ledsaget af løftet om, at han ville komme tilbage på samme måde.

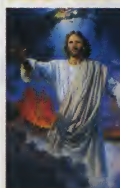
Jesus Kristus viste sig med sin Fader og genoprettede ved profeten Joseph Smith i de sidste dage den samme organisation, som han oprettede, mens han udførte sin gerning på jorden. Foruden Bibelen blev Mormons Bog åbenbaret til verden som endnu et vidne for at bære vidnesbyrd om hans guddommelige kaldelse og gerning.

Jesus Kristus leder og vejleder sin kirke i dag gennem åbenbaring til en profet og hans rådgivere i Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostle – den samme organisation, som han oprettede, da han var her på jorden.

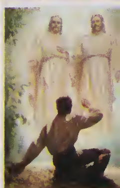
Jesu Kristi formaning: »Kom … følg mig« er den udfordring, han har givet til os hver især (se Matt 19:21). Han er Sønnen, Jesus Kristus. □

Fra en tale ved aprilkonferencen 1994.

FRYGT IKKE, © GREG K. OLSEN, FRA VISIONS OF FAITH COLLECTION, MILL POND PRESS INC., VENICE, FLORIDA; *INDSAT, FRA OVEN: RÅDET I HIMLEN, KRISTUS SKABER JORDEN OG MARIA MED DEN SPÆDE KRISTUS*, AF ROBERT T. BARRETT; *JOHANNES DØBER JESUS*, AF GRANT ROMNEY CLAWSON; *TIL IHUKOMMELSE AF MIG*, AF WALTER RANE; *DEN FØRSTE ÅBENBARING*, AF DEL PARSON; *KRISTI ANDET KOMME*, AF HARRY ANDERSON

Mysterieaktivitet

Stacey A. Rasmussen
Bygget over en faktisk begivenhed

Hvad skulle du have med?« spurgte Melissa Clara, mens de var på vej hen til søster Wilsons hus til deres præstationsdagsaktivitet.

»Mel,« svarede Clara. »Hvad har du med?«

»Noget gær,« sagde Melissa.

»Gad vide, hvad vi skal lave i dag,« fortsatte Clara. »Hannah har også mel med. Søster Wilson har holdt det hemmeligt.«

»Ja, det ved jeg godt,« samtykkede Melissa. »Det eneste, hun har villet sige, er, at det kommer til at påvirke mange medlemmer af Kirken på søndag.«

Pigerne talte stadig om mysteriet, da de nåede frem til søster Wilsons hus. Tina, Jenny og Susan var der allerede. Netop som Clara og Melissa satte sig, ankom Hannah. Nu var alle pigerne der, og de håbede, at mysterieprojektet snart ville blive afsløret.

Søster Wilson bad indledningsbønnen, hvori hun bad om, at de måtte forstå betydningen af det store offer, som Jesus Kristus havde ydet for dem. Hun bad også om, at den mad, de skulle tilberede, måtte være velsignet for alle dem, som nød af den.

Da de havde bedt, gik de ud i køkkenet med deres medbragte ingredienser.

»Lad os nu se,« begyndte søster Wilson. »Hvem skulle have gær med?«

»Det var mig,« sagde Melissa.

»Godt,« sagde søster Wilson. »Vi lægger gæren i en skål med varmt vand, så det

ILLUSTRERET AF JULIE F. YOUNG

kan blive opløst. Og så blander vi de tørre ingredienser i en stor skål. Hvem har mel, sukker og salt?«

»Det har jeg,« svarede Clara, Hannah og Jenny i munden på hinanden.

Pigerne lo og snakkede, mens de arbejdede. Mens de andre snakkede, spurgte Clara: »Hvad er det, vi skal lave, og hvordan vil det påvirke Kirkens medlemmer?«

»Er der nogen, som kan gætte det?« spurgte søster Wilson.

»Skal vi bage småkager?« spurgte Susan.

Søster Wilson smilede. »Vi skal bage det brød, som skal benyttes til nadveren næste søndag.«

Pludselig stoppede fniseriet, og pigerne talte ærbødigt sammen. De var ikke bare ved at lære at bage brød. De skulle bage brød til en hellig ordinance!

Da gæren var opløst, hældte Susan den mælk i, som hun havde haft med, og Tina hældte sin olie i. Så blandede pigerne de våde og de tørre ingredienser. De skiftedes til at ælte dejen. Bagefter dækkede de den til med et stykke stof og stillede den til hævning. De formede dejen til to brød, og mens de ventede på, at dejen skulle hæve for anden gang, hørte de en lektion om nadveren.

»Kan nogen fortælle mig, hvad brødet og vandet symboliserer?« spurgte søster Wilson.

»Jesu Kristi kød og blod,« svarede Melissa.

»Det er rigtigt,« sagde søster Wilson. »Kort før sin korsfæstelse samlede Jesus sine apostle omkring sig i et værelse. Han vidste, at han skulle dø, og han ville have, at apostlene altid skulle huske ham og være tro mod hans lærdomme. Han velsignede brødet og brød det i små stykker. Han gav det til sine disciple, så de kunne spise det til minde om hans legeme. Han velsignede vinen og lod dem drikke til minde om hans blod.

Når vi modtager nadveren, fornyer vi den pagt, som vi indgik, da vi blev døbt,« fortsatte søster Wilson. »Kan nogen fortælle mig, hvad vi lovede dengang?«

»Det ved jeg,« sagde Clara. »Vi lovede at holde budene.«

»Vi lovede at tænke på Jesus Kristus,« tilføjede Jenny.

»Det var godt,« sagde søster Wilson. »Vi lovede også at påtage os Jesu Kristi navn. Den måde, vi opfører

KRISTUS INDSTIFTER NADVEREN BLANDT SINE APOSTLE, AF DEL PARSON

os på, det, vi gør, og de ord, som vi bruger, bør vise andre, at vi følger Kristus. Herren har lovet os, at hvis vi holder vore pagter, kan vi altid have hans Ånd hos os.«

»Er der noget særligt, som vi bør gøre under nadveren?« spurgte søster Wilson.

Hannah rakte hånden op. »Min mor siger altid, at vi skal være ærbødige.«

»Hun har ret,« sagde søster Wilson. »Og vi bør altid tænke på forsoningen og de løfter, som vi fornyer. Vi skal også tænke på, hvordan vi kan forbedre os og blive mere som Kristus.«

Pigerne talte om, hvad de kunne gøre for at blive mere som Kristus. Og så var det tid at stille brødene i ovnen. Mens brødene bagte, planlagde pigerne deres kommende aktiviteter.

Så tog de de gyldne brød ud af ovnen, og søster Wilson sagde: »Når de er kølet af, skærer jeg dem i skiver. Og så giver jeg dem til biskop Carmichael.«

Om søndagen sad pigerne sammen med deres familier til nadvermødet. De sang nadversalmen ærbødigt, mens præsterne brød brødet til forsamlingen. De lyttede opmærksomt efter, mens en præst velsignede brødet, og da de sagde »Amen«, var det med følelse. Så omdelte diakonerne brødet. Da Clara tog et stykke brød fra bakken, fyldtes hun med taknemlighed for alt det, som Frelseren havde gjort for hende. Hun tænkte på den sidste nadver, og på det, som Jesus havde lærte sine disciple med hensyn til nadveren. Hun tænkte også på, hvordan hun kunne holde budene bedre.

Clara kiggede hen på Melissa. På sin venindes ansigtsudtryk kunne Clara se, at nadveren også havde rørt Melissas hjerte.

Da mødet var forbi, gik pigerne udenfor for at tale lidt sammen, inden de skulle hjem.

»Jeg er glad for, at søster Wilson lod os hjælpe med at bage nadverbrødet,« sagde Jenny.

»Jeg syntes, at det gjorde nadveren til noget ganske særligt,« tilføjede Tina.

»Det var ikke bare brødet,« svarede Melissa eftertænksomt. »Det var det, at jeg virkelig tænkte på Jesu Kristi offer, og på det, som nadveren betyder.«

Clara smilede. »Jeg havde det på samme måde. Det var ikke brødet, som gjorde udslaget. Det var Frelseren.« ☐

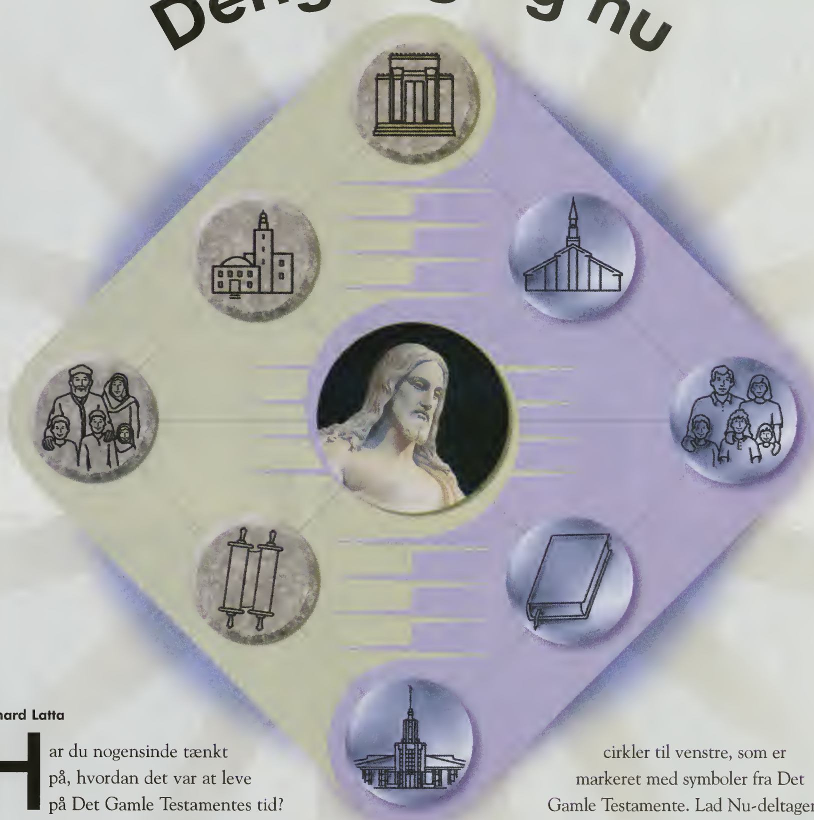

Når vi tager nadveren, lover vi:

- At påtage os Jesu Kristi navn.
- Altid at erindre ham.
- At holde hans bud.

(Se L&P 20:77, 79).

Dengang og nu

Richard Latta

Har du nogensinde tænkt på, hvordan det var at leve på Det Gamle Testamentes tid? Faktisk var der meget, som ikke var så forskelligt fra i dag. For eksempel havde familien stor betydning dengang som nu. Folk samledes dengang for at høre om Jesu Kristi evangelium, som vi gør nu.

I denne leg repræsenterer den ene deltager Det Gamle Testamentes tid (Dengang). Den anden deltager repræsenterer nutiden (Nu). Hver af dem skal bruge tre små brikker. Det kan være nogle knapper, mønter eller bønner. Lad Dengang-deltageren anbringe sine brikker i de tre cirkler til venstre, som er markeret med symboler fra Det Gamle Testamente. Lad Nu-deltageren gøre det samme med de tre cirkler til højre, som har nutidige symboler. Nu skiftes de til at flytte en af deres brikker en cirkel ad gangen. Man må ikke hoppe hen over en brik for at nå til en tom cirkel. Man skal vente, indtil cirklen bliver fri. Brikkerne kan rykkes i en hvilken som helst retning langs en linje. Den første deltager, som får alle sine tre brikker hen til de cirkler, hvor den anden oprindelig begyndte, har vundet. □

DEN FORTABTE SØN

Den tredje lignelse

ILLUSTRERET AF PAUL MANN

En mand havde to sønner. Hver af sønnerne skulle arve nogle penge, når faderen døde. Men den yngste søn ville ikke vente, indtil faderen døde. Han bad om at få sine penge med det samme. Faderen gav ham dem.

Luk 15:11-12

Sønnen tog pengene og rejste bort. Han tog til et andet land, hvor han brugte dem alle sammen. Og han syndede igen og igen.

Luk 15:13

Til sidst havde han ikke penge til at købe mad for. Da han blev meget sulten, bad han en mand om hjælp. Manden sendte ham ud for at fodre svin.

Luk 15:14-15

Sønnen var så sulten, at han havde lyst til at spise svinefoderet. Hans fars tjenere fik bedre mad at spise, end han gjorde her. Han besluttede sig for at omvende sig og bede om lov til at blive tjener i sin fars hus.

Luk 15:15-19

Da han vendte hjem, så hans far ham komme.

Luk 15:20

Faderen løb sin søn i møde, og han omfavnede ham og kyssede ham.

Luk 15:20

Sønnen fortalte sin far, at han havde syndet.

Luk 15:21

Faderen bad en tjener om at komme med de fineste klæder og give sønnen dem på. Tjeneren gav sønnen sko på fødderne og en ring på fingeren.

Luk 15:22

Så gav faderen tjeneren besked på at arrangere et festmåltid for sønnen. Han ville have, at alle skulle feste, fordi den søn, som var rejst bort, nu var vendt tilbage. Sønnen, som havde syndet, havde nu omvendt sig.

Luk 15:23-24

Den ældste søn havde arbejdet ude på marken. Da han vendte hjem, hørte han musik og dans. En tjener fortalte ham, at den yngste søn var vendt hjem, og at deres far ønskede, at alle skulle glæde sig sammen med ham.

Luk 15:25-27

Den ældste søn blev vred og ville ikke gå ind i huset. Hans far kom ud for at tale med ham.

Luk 15:28

Faderen sagde, at den ældste søn altid havde været hos ham og nydt det, som var i hjemmet. Og alt, hvad Faderen nu havde, skulle tilhøre den ældste søn. Men hans yngste søn havde været væk. Og fordi han var vendt hjem, var det værd at feste. Hans yngste søn havde syndet, men nu havde han omvendt sig.

Luk 15:31-32

Jesus afsluttede historien. Han havde fortalt farisæerne tre lignelser for at vise, hvorfor han talte med syndere. Frelseren ville have, at farisæerne skulle vide, hvor højt vor himmelske Fader elsker *alle mennesker*. Han elsker folk, som adlyder ham. Han elsker også syndere. Han vil have, at synderne skal omvende sig, så de kan vende tilbage til ham.

Joh 3:16-17

Dit tempel

Ærbødigt ♩ = 76–88

F C Dm G C Dm

mp

1. Med him - melsk lys dit tem - pel står, det ud i nat - tens
(2. Dit) tem - pel står så kon - ge - ligt, ind - by - der mig at

E7 Am Dm Em Am Dm G

mør - ke når. Jeg fry - des ved den hel - lig - hed, der fin - des ved dit tem - pel Hver
gø - re mit til, at jeg vær - dig væ - re må at kom - me i dit tem - pel. I

p *rit.* *mp*

C Dm E7 Am Dm

gang jeg ser dit tem - pel, må jeg sto - re løf - ter tæn - ke på. Vel - sig - net bli'r jeg,
bøn vil jeg en pagt ind - gå, et tem - pel - æg - te - skab at nå, be - re - de mig og

a tempo

Em Am 1. Dm G C F C Dm G

når jeg gør som lo - vet i dit tem - pel. 2. Dit
føl - ge dig på

p *rit.* *a tempo*

2. Dm Em Am Dm G7 C F Dm C

ve - jen til dit tem - pel. Jeg el - sker Her - rens tem - pel.

rit.

Tekst: Marvin K. Gardner, født 1952
Musik: Vanja Y. Watkins, født 1938

Sl 138:2
L&P 109:13–16

DEN STØRSTE GAVE

Vicki F. Matsumori

»Og dersom du holder [mine bud] og holder ud indtil enden, skal du have evigt liv, hvad der er den største af alle Guds gaver« (L&P 14:7).

Isak og Rebekka skulle giftes i pagten. Fordi de giftede sig i pagten, blev de beseglet til hinanden med det hellige præstedømme og viet for tid og al evighed. Isak og Rebekka vidste, at hvis de giftede sig i pagten og levede retskaffent, ville de modtage mange vidunderlige velsignelser.

Isak og Rebekka minder meget om mænd og kvinder, som du kender, og som har giftet sig i pagten ved at blive viet i templet. Forskellen er, at Isak og Rebekka levede på Det Gamle Testamentes tid, og at de ikke engang kendte hinanden, før de blev forlovet.

Isaks far, Abraham, vidste, hvor vigtigt det var for Isak at gifte sig i pagten. Af den grund sendte Abraham sin tjener ud for at søge efter en kvinde, som havde samme tro som Isak, og som var udvalgt af Gud til at gifte sig med Isak. Herren hjalp Abrahams tjener med at finde Rebekka. Hun var villig til at gifte sig med Isak. (Se 1 Mos 24).

Når man gifter sig i pagten, lover Herren os Abrahams, Isaks og Jakobs velsignelser (se 1 Mos 22:17-18). En af disse velsignelser er, at du og din familie, takket være præstedømmets magt, kan besegles til hinanden for evigt.

Når du bliver stor og kommer i templet, lærer du mere om frelsens velsignelser og den store plan for lykke. Du skal indgå pagter. Hvis du holder dine pagter, velsigner vor himmelske Fader dig med »den største af alle Guds gaver«, som er evigt liv (se L&P 14:7).

Instruktioner

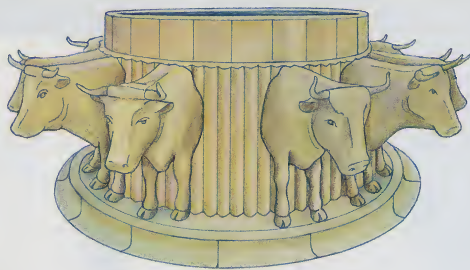
Tag side 15 ud af bladet og klip langs de stiplede linjer. Sæt puslespillet sammen. Vend så brikkerne om og saml puslespillet igen. I templet lærer vi, hvordan evangeliets mange brikker skal sættes sammen for at opnå ophøjelse.

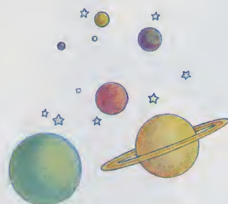
Forslag til fællestid

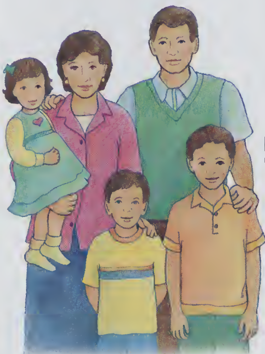
1. Indbyd fire voksne til at fortælle om profeter, som modtog åbenbaringer i templet. Lad dem fortælle, hvad der blev åbenbaret, og hvordan det blev åbenbaret i følgende tilfælde: (1) Samuel – 1 Sam 3:1-20; (2) Joseph Smith – L&P 110, 137; (3) Spencer W. Kimball – Officiel erklæring nr. 2; (4) Lorenzo Snow – Primary 1, *lektion 26. Påpeg, at templet er Guds hus, og at vi kan modtage personlig åbenbaring der. Klip flere eksemplarer af den niende trosartikel i stykker ord for ord. Opdel Primary i grupper på fem børn hver. Lad hver gruppe sætte ordene sammen, mens du læser den niende trosartikel op. Efterhånden som hver gruppe har fået samlet trosartiklen, lader du dem gentage den sammen med dig, indtil de kan den udenad.*

2. Læs Joh 14:26. Forklar nogle af de måder, hvorpå Helligånden kan åbenbare ting eller hjælpe os med at huske dem. Fortæl, at vi kan modtage personlig åbenbaring i templet og andre steder, og at personlig åbenbaring kan komme som følge af bøn, studium af skrifterne og efterlevelse af budene. Fremvis billeder af naturen, et fængsel, et bjerg og et værelse i et hus. Opdel børnene i fire grupper, og lad hver gruppe gå fra billede til billede. Lad nogle voksne tale om følgende åbenbaringer: Ude i naturen – Enos (se Enos 1:1-5), Joseph Smith (se JS – H 1:14-19), eller Mary Fielding Smith (se Primary 5, *lektion 42); et fængsel – Joseph Smith (se L&P 122); et bjerg – Moses (se 2 Mos 3:1-6; 24:12-25:8); et værelse – Joseph F. Smith (se L&P 138), Lehi (se 1 Nephi 1:5-8), eller Maria (se Luk 1:26-38). Syng sange eller salmer, mens børnene går fra billede til billede.* □

ILLUSTRERET AF BETH WHITTAKER

ILLUSTRERET AF BETH WHITTAKER

FØLG HELLIGÅNDENS TILSKYNDELSER

Læs følgende sammen med de søstre, du besøger, og drøft spørgsmålene, skriftstederne og Kirkens lederes belæringer. Fortæl om dine egne oplevelser og vidnesbyrd og få dem, du underviser, til at gøre det samme.

HVORFOR ER DET VIGTIGT FOR OS AT HAVE HELLIGÅNDSGAVEN?

Joh 14:26: »Men Talsmanden, Helligånden, som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alt og minde jer om alt, hvad jeg har sagt til jer.«

2 Nephi 32:5: »... dersom I vil betræde denne vej og modtage Helligånden, skal den vise jer alt, hvad I skal gøre.«

Præsident James E. Faust, andenrådgiver i Det Første Præsidentskab: »Sidste dages hellige, som har modtaget Helligåndsgaven ved håndspålæggelse, er berettiget til personlig inspiration i livets små begivenheder, såvel som når de står over for livets Goliat'er« (»Samkvem med Helligånden«, *Liahona*, marts 2002, s. 4).

HVORDAN TALER HELLIGÅNDEN TIL OS?

L&P 8:2-3: »Ja, se, jeg vil tale til dig i din sjæl og i dit hjerte gennem Helligånden, der skal komme over dig, og som skal bo i dit hjerte.

Se, dette er åbenbaringens Ånd, den Ånd, ved hvilken Moses førte Israels børn gennem Det Røde Hav på tør bund.«

Præsident Boyd K. Packer, fungerende præsident for De Tolv Apostles Kvorum: »Vi kan have for travlt til at lægge mærke til Åndens tilskyndelser ... Det er en åndelig stemme, der dukker op i sindet, som en tanke, der indgydes i hjertet« (»Tunger af ild«, *Liahona*, juli 2000, s. 10).

HVORDAN KAN VI FORBEDRE VORES EVNE TIL AT FORNEMME ÅNDENS TILSKYNDELSER?

Moroni 8:26: »Og syndernes forladelse bringer sagtmodighed og ydmyghed i hjertet; og som følge af ydmyghed og sagtmodighed kommer den Helligånds besøg, og denne Trøster fylder dem med håb og fuldkommen kærlighed, hvilken kærlighed er bestandig ved flid i bønnen.«

Præsident Marion G. Romney (1897-1988), andenrådgiver i Det Første Præsidentskab: »Hvis I vil opnå og bevare Åndens vejledning, kan I gøre det ved at følge dette enkle firetrinsprogram. Et: Bed. Bed flittigt ... To: Studér evangeliet og lær det at kende. Tre: Lev retskaffent. Omvend jer fra jeres synder ... Fire: Tjen i Kirken« (»Helligåndens vejledning«, *Stjernen*, august 1980, s. 1)

Præsident Gordon B. Hinckley: »Vi kan ikke opnå nogen større velsignelse end ... Helligåndens følgeskab, som kan vejlede os, beskytte os og velsigne os, som kan vandre så at sige som en skystøtte foran os og en luende flamme, der leder os ad retfærdighedens og sandhedens stier. Det tredje medlem af Guddommen kan lede os med sin kraft, hvis vi lever værdigt til det« (*Teachings of Gordon B. Hinckley*, 1997, s. 259).

■ *Hvilke ændringer kan jeg foretage for at modtage denne vidunderlige gave og nyde den i større omfang?* □

Spørgsmål og svar

Er det moralsk forkasteligt at være rig i en verden, hvor så mange er fattige?

Svarene er ment som en hjælp og vejledning, men kan ikke tages for Kirkens officiel lære.

LIAHONAS SVAR

Rigdom – hvad enten vi har den eller ej – er en stor udfordring i dette liv. Apostlen Paulus skrev, at »kærlighed til penge er roden til alt ondt« (1 Tim 6:10).

FOTOILLUSTRATION: CRAIG DIMOND

En eller anden har spøgefuldt sagt, at *mangel* på penge er roden til alt ondt. Den første udtalelse er hellig skrift. Den anden rummer, selv om det er sagt for sjov, en kerne af sandhed.

Kong Benjamin talte til »de fattige … alle I, som afviser betleren, fordi I intet har; jeg ville ønske, I ville sige i hjertet: Jeg giver ikke noget, fordi jeg ikke har noget, men dersom jeg havde, ville jeg give. Dersom I siger dette i hjertet, er I uden skyld, men ellers er I fordømt, og jeres fordømmelse er retfærdig, thi I begærer det, som I ikke har modtaget« (Mosiah 4:24-25).

Nøglen er at undgå at begære – kærligheden til penge. Vi kan elske penge lige så højt, når vi ikke har dem, som når vi har dem. Og der udrettes ikke kun ondt i denne verden af dem, som besidder rigdom og bruger den selvisk eller uhæderligt, men også af dem, som ikke har noget og dog begærer det. Måske er det, derfor Herren viser os glimt af det samfund, som han ønsker, at vi skal opnå. I Zion er der hverken rige eller fattige (se 4 Nephi 1:3).

Det er ikke moralsk forkert at være rig. Men faren ligger i, som Mormons Bog gentagne gange fremhæver, at

folk nogle gange glemmer Herren og hans bud, når de bliver rige.

Præsident Brigham Young (1801-1877) har sagt: »Min værste frygt for [denne Kirkes medlemmer] er, at de skal blive rige i dette land, glemme Gud og hans folk, vokse sig fede og sparke sig selv ud af Kirken og gå ad helvede til. Dette folk kan udholde pøbelhobe, røvere, fattigdom og allehånde forfølgelser og stadig forblive tro. Men min værste frygt for dem er, at de ikke kan udholde rigdom; og dog skal de prøves med rigdomme« (citeret i Preston Nibley, *Brigham Young: The Man and His Work*, 1936, s. 128).

Hvis vi skal »udholde rigdom«, som præsident Young sagde, skal vi huske på, hvorfor Herren velsigner os med rigdom, og forstå, både hvorfor og hvornår vi bør stræbe efter den. Jakob forklarede: »Og efter at I har fået håb i Kristus, skal I få rigdomme, om I søger dem i den hensigt at gøre godt, at klæde den nøgne, at føde den sultne, at sætte de fangne fri og at bringe den syge og nødlidende lindring« (Jakobs Bog 2:19).

En af de bedste måder at hjælpe de nødlidende på er ved at bede om Herrens vejledning. Ånden kan føre os til dem, der har brug for vores hjælp – og det samme kan vores biskop eller grenspræsident.

Hvis vi bruger vores rigdom på at velsigne dem, der lider nød, viser vi Herren, at vi har hjertet på rette sted, og at han kan stole på os. Men hvis vi derimod puger penge sammen eller bruger dem til selviske formål, er vi som den onde tjener, der begravede sit talent i jorden, og så vil Herren også fordømme os (se Matt 25:14-30).

LÆSERNES SVAR

Vor himmelske Fader revser ofte dem, som sætter deres rigdom over alt andet, glemmer Gud og føler, at de er hævet over alle andre. Men vi er her på jorden for at udvikle os timeligt, såvel som åndeligt. Herren vil ikke have, at hans folk skal være dovne. Han vil have, at vi skal opnå kundskab og gøre nytte i samfundet. Hvis et menneske tjener flere penge end et andet takket være sin flid, så synes jeg ikke, at det er forkert. Det er kun forkert, hvis vedkommende ikke har Kristi rene kærlighed og ikke deler sin rigdom med de fattige.

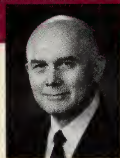
Lorena Mendoza,
Anacleto Medina Gren,
Parana Distrikt i Argentina

Jeg tror, at når rige mennesker læser Mormons Bog, indgydes de en kærlighed til de fattige. Vi skal elske vores næste. De fattige er vores næste, og vi kan dele med dem.

Latai Fonohema,
Humble Ward,
Kingwood Stav i Texas

Nogle mennesker i Mormons Bog blev rige og glemte så deres himmelske Fader. Vi bør stræbe efter at være uafhængige, men vi skal give

Holdninger og prioriteter

»De, der sætter næsen op efter denne verdens ting, fokuserer som regel på en kombination af den verdslige kvartet, som består af gods, stolthed, anseelse og magt. Når ens holdninger og prioriteter er koncentreret om at tilegne sig, bruge eller besidde gods, så kaldes det materialisme …

Ud fra den vægt, som skriften lægger på dette emne, ser det ud til, at materialisme til alle tider har været en af menneskehedens største udfordringer. Griskhed, materialismens hæslige fjæs, har været et af Satans mest effektive våben i indsatsen for at fordærve mennesker og vende deres hjerte fra Gud …

Apostlen [Paulus] sagde ikke, at penge i sig selv var dårlige … Det er ikke penge, men kærlighed til penge, der betegnes som roden til alt ondt«.

– Ældste Dallin H. Oaks
fra De Tolv Apostles Kvorum,
(*Pure in Heart*, 1988, s. 73-74, 78).

Gud æren for alt. Lad os sætte de åndelige rigdomme øverst. Det er dem, der fører til ophøjelse.

Roberto Paula de Freitas Campos, Copacabana Ward, Uberlândia Stav i Brasilien

Hvis vi bruger rigdom til at hjælpe de fattige, viser vi vor himmelske Fader vores taknemlighed. Så bliver vi åndeligt rige.

Ældste Carlos Alberto García, Denver Nordre mission i Colorado

Skrifterne advarer os ofte om farerne ved rigdom. Mange mennesker har misfortolket det og troet, at rigdom i sig selv er dårligt, og at alle rige mennesker vil blive nægtet muligheden for at bo hos Gud. Abraham, Isak, Jakob og Job havde store rigdomme, men de var samtidig trofaste og hæderlige.

José Ariel Espinola Olmedo, Fernando de la Mora Ward, Fernando de la Mora Stav i Paraguay

Vi er vores broders vogter, og vi bør huske på, at alting, også vores fysiske legeme, ikke er vores, men tilhører Gud. Vi bør anvende rigdom klogt, hvad enten den består af penge, ekspertise, viden, tjeneste, tid eller bare et smil. Giv af den, for Gud velsigner ofte andre gennem os. Vi kan være svaret på en andens bøn.

Milika M. Paletu'a, Pangai Ward, Ha'apai Stav i Tonga

Herren har sagt, at vi kun skal søge rigdom for at gøre godt. Vi skal først søge Guds rige, og så modtager vi rigdomme, så vi kan brødføde de sultne, give de nøgne klæder og trøste de syge og nødlidende (se Jakobs Bog 2:18-19).

Ældste Eduardo Luiz Mendes, Maceió-missionen i Brasilien

Det er ikke forkert at være rig, bare man bliver det på ærlig vis – med hårdt arbejde. Og når man er blevet rig, skal man ikke betragte sig selv som bedre end andre, der ikke har samme evne til at samle sig rigdom.

Ângela Marciane Assenheimer, Santa Rosa Gren, Santo Angelo Distrikt i Brasilien

Det er moralsk forkasteligt at være rig i en verden, hvor så mange er fattige, hvis du ikke hjælper de fattige med dine rigdomme.

Ebenezer Kwesi Aboah, Mpintsin Ward, Takoradi Stav i Ghana

Det er ikke forkert at være rig, så længe man betaler tiende og fasteoffer, giver gavmildt og hjælper de fattige. Døm ikke nogen på grund af deres ydre. Bed for dem, som ikke er så velstillede som du selv, at de må blive rige i ånden og få den største af alle Guds gaver (se L&P 14:7).

'Ilaisaane Vaine Satini, Deanwell Ward, Glenview Stav i Hamilton i New Zealand

SPØRGSMÅL OG SVAR er en artikel for unge, og vi håber, at kunne bringe et repræsentativt udvalg af de svar, vi modtager fra unge i flere forskellige lande. Send dit svar, så vi har det senest den 1. maj 2002. Send det til QUESTIONS AND ANSWERS 05/02, *Liahona,* Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA. *Eller send os en e-mail på* CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. *Du kan skrive dit svar på maskine eller med letlæselig håndskrift på dit eget sprog. For at dit svar skal kunne komme i betragtning, skal det indeholde dit fulde navn, alder, privatadresse samt ward (eller gren og stav.) Vedlæg et billede af dig selv. Dette billede bliver dog ikke returneret. Hvis dit svar er meget personligt, kan vi undlade at sætte dit navn på.*

SPØRGSMÅL: *Jeg ved, at Helligånden kan vejlede mig, men hvordan kan jeg kende forskel på mine egne tanker og følelser og Åndens inspiration?* □

FOTOILLUSTRATION: JOHN LUKE

Tag den på

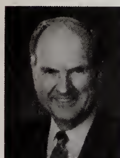

Fjenden sigter på dig. Beskyt dig med Guds rustning.
(Se Ef 6:11-18.)

UDVANDRINGEN GENTAGET

De skrifter, som er givet til både det fordums og det nutidige Israel, taler om Herrens hånds kraft i deres udfrielse.

Ældste Russell M. Nelson
De Tolv Apostles Kvorum

Der er mange lærerige paralleller mellem israelitternes udvandring fra Egypten under Moses og de sidste dages hellige pionerers udvandring fra De Forenede Stater under Brigham Young. Vi kan lære meget af disse stærke ledere fra fordums og nutids Israel.

Historiske afhandlinger og skuespil har fremragende beskrevet, hvad pionererne gjorde. Men kun få forfattere har dykket dybt nok til at forklare, hvorfor de gjorde det. Endnu færre har opregnet lighederne mellem pionerernes vandring og udvandringen fra Egypten. En iøjnefaldende lighed er, at begge grupper havde deres salte indhav og en flod ved navn Jordan. Men der er mange andre meget vigtige lighedspunkter. Fordums Israel og nutids Israel går hånd i hånd.

JOSEF'ERNE

Oldtidens Israel havde ledere før Moses, og det nutidige Israel havde en profet/præsident før Brigham Young (1801-1877). Forgængerne i begge grupper havde også visse fælles træk. Et navn, som gik igen begge steder, var Josef – Josef, som blev solgt til Egypten og profeten Joseph Smith (1805-1844). Få mennesker fra Det Gamle Testamente har større betydning for de sidste dages hellige end Josef fra Egypten. Mange af os gør krav på at stamme fra ham gennem hans sønner Efraim og Manasse. Mormons Bog afslører:

»... en del af levningen af Josefs kjortel var bevaret og ikke ødelagt ... Ligesom denne rest af [hans] klædebon er blevet bevaret, så skal en levning af [hans] slægt blive bevaret ved Guds hånd, og han skal tage dem til sig« (Alma 46:24).

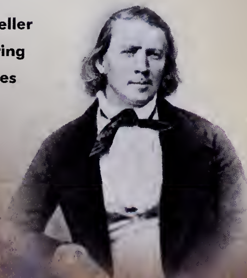
Pionererne var en levning af den dyrebare slægt. De vidste, at Joseph Smith var blevet udvalgt af Herren til at videreføre det værk, som skal udføres af Jakobs søn Josefs

TIL VENSTRE: UDSNIT AF MOSES DELER DET RØDE HAV, AF ROBERT T. BARRETT; TIL HØJRE: ENDEN AF PARLEY STREET, AF GLEN S. HOPKINSON

stamme. Mange århundreder tidligere havde Josef profeteret om Joseph Smith og beskrevet deres slægtskab:

»Ja, Josef sagde: Sandelig, så siger Herren til mig: En udvalgt seer vil jeg oprejse af dine lænders frugt, han skal være højt agtet blandt dem. Og til ham vil jeg give befaling, at han skal udføre en gerning for dine lænders frugt, hans brødre, som skal være af stor betydning for dem, ja, bringe dem til kundskab om de pagter, som jeg har gjort med dine fædre.

Der er mange lærerige paralleller mellem israelitternes udvandring under Moses og de sidste dages helliges udvandring under Brigham Young.

TIL VENSTRE: JOSEF I EGYPTEN, AF ROBERT T. BARRETT; TIL HØJRE: JOSEPH SMITH OVERSÆTTER MORMONS BOG, AF DEL PARSON; YDERST TIL HØJRE: MORONI OVERDRAGER GULDPLADERNE, AF GARY L. KAPP

Og jeg vil give ham en befaling, at han ikke skal gøre andet end det, jeg befaler ham. Og jeg vil gøre ham stor i mine øjne, thi han skal udrette min gerning« (2 Nephi 3:7-8).

Navnet Joseph gjaldt ikke kun Joseph Smith jun., men også profetens far. Jeg citerer igen fra den Josef, som blev solgt som slave i Egypten:

»Se, den seer [Joseph Smith] vil Herren velsigne … thi denne forjættelse, som jeg har modtaget af Herren angående mine lænders frugt, skal opfyldes …

Og han skal kaldes efter mit navn, og det skal være efter hans faders navn. Og han skal være ligesom jeg; thi de ting, som Herren skal udføre ved hans hånd, skal ved Herrens kraft bringe mit folk frelse« (2 Nephi 3:14-15; se også JSO 1 Mos 50:26-38).

Jakobs søn Josef og Joseph Smith havde endnu mere til fælles. Som 17-årig blev Josef informeret om sin store kaldelse (1 Mos 37:2-11). I den samme alder blev Joseph Smith informeret om sin kaldelse i forbindelse med Mormons Bog. Som 17-årig blev han første gang besøgt af englen Moroni, som fortalte den unge profet, at »Gud havde et værk for [ham] at udføre«. Han skulle oversætte

I oldtiden skete det, at »hele Egypten sultede, og folket råbte til Farao om brød; men Farao sagde til alle egypterne: ›Gå til Josef, og gør, hvad han siger til jer!‹«

en bog, skrevet på guldplader, som indeholdt det evige evangeliums fylde. Hans »navn skulle nævnes for godt og ondt blandt alle nationer, slægter og tungemål« (JS – H 1:33; se også versene 34-41).

Begge Josef'er måtte udholde forfølgelse. Oldtidens Josef blev anklaget for en forbrydelse, som han ikke havde begået og blev sat i fængsel (se 1 Mos 39:11-20). Joseph Smith blev fængslet flere gange på opdigtede og falske anklager.

Josefs frakke med lange ærmer blev taget fra ham af hans brødre i et grusomt forsøg på at overbevise deres far om, at Josef var blevet slået ihjel (se 1 Mos 37:2-33). Joseph Smith blev brutalt berøvet sit liv, til dels på grund af falske brødres forræderi.

I oldtiden skete det, at »hele Egypten sultede, og folket råbte til Farao om brød; men Farao sagde til alle egypterne: ›Gå til Josef, og gør, hvad han siger til jer!‹«

(1 Mos 41:55). I de sidste dage bliver de folk, som sulter efter den næring, som kun evangeliet kan give, atter bespist – af Joseph. Herren har sagt, at »denne slægt skal modtage mit ord gennem [Joseph Smith]« (L&P 5:10). I dag kan vi »mætte [os] med Kristi ord« (2 Nephi 32:3), takket være Joseph Smith.

MOSES OG BRIGHAM YOUNG

Moses og Brigham Young havde meget til fælles. De var kloge disciple, før de blev store ledere. Moses var blevet uddannet ved Egyptens hof og havde opnået stor militær erfaring og havde også haft andre ansvarsområder (se Flavius Josefus, *Antiquities of the Jews*, oversat af William Whiston, 2.10.1-2; se også ApG 7:22; Hebr 11:24-27). Brigham Young var også blevet forberedt på sin lederskabsrolle. Under Zions hærs march havde han iagttaget profeten Joseph Smiths lederskab under vanskelige forhold (se *History of the Church*, 2:61-134, 183-185). Brigham Young hjalp Joseph med at flytte fra Kirtland (se *History of the Church*, 3:1-2; se også Elden J. Watson, red., *Manuscript History of Brigham Young, 1801-1844*, 1968, s. 23-24). Han forestod også flytningen af de forfulgte hellige fra Missouri til Nauvoo (se *History of the Church*, 3:250-252, 261; se også John K. Carmack, »Missouri Era: Residue of Wisdom« i *Regional Studies in Latter-day Saint Church History: Missouri*, red. Arnold K. Garr og Clark V. Johnson, 1994, s. 2-3).

Hos både israelitterne og de hellige var verdslig og åndelig lov samlet under en leder. Moses bar det ansvar

I de sidste dage bliver de folk, som sulter efter den næring, som kun evangeliet kan give, atter bespist – af Joseph. Herren har sagt, at »denne slægt skal modtage mit ord gennem [Joseph Smith]«.

blandt sit folk (se Joseph Smith, *Profeten Joseph Smiths lærdomme*, 1954, s. 302). Brigham Young – vor tids Moses (se L&P 103:16)[1] – førte de sidste dages hellige vestpå med Herrens velsignelse (se L&P 136). Moses og Brigham Young fulgte ens ledelsesmønstre (se 2 Mos 18:17-21; L&P 136:1-3). Brigham Young organiserede den store skare af mænd, kvinder og børn, så man kunne emigrere vestpå under ordnede forhold.

Det bedrøver os, at begge gruppers ledere måtte udholde frafald blandt deres nærmeste. Ved en bestemt lejlighed mødte Moses modstand fra sine søskende Aron og Miriam (se 4 Mos 12:1-11). Sidste dages hellige ledere har også lidt under stridigheder blandt deres betroede medarbejdere (se *History of the Church*, 1:104-105; 226). Ikke desto mindre vil samme ledelsessystem blive anvendt, når Herren skal være »mægtig konge over hele jorden« (Sl 47:3; se også Zak 14:9) og styre fra Zion og Jerusalem (se Es 2:1-4).

Rejsen fra Egypten til Sinajbjerget tog cirka tre måneder (se 2 Mos 19:1). Rejsen fra Winter Quarters til Saltsødalen tog også omkring tre måneder (111 dage). Begge gruppers endelige mål blev af Herren beskrevet som et land, der flød med mælk og honning.[2] Pionererne forvandlede deres ørken til en frugtbar mark og fik ørkenen til at blomstre som en rose – netop som Esajas havde profeteret flere århundreder tidligere (se Es 32:15-16; 35:1).

FÆLLES MIRAKLER

Begge folk oplevede mange mirakler, som bliver erindret hvert år. Påskehøjtideligheden minder om oldtidens israelitters vandring. Og hvert år i juli måned genopfrisker vi de legendariske historier om vore pionerer. Begge folk vandrede gennem ørkenen, bjerge og uvejsomme dale. Oldtidens israelitter forlod Egypten gennem Det Røde Havs delte vande »på tørt land« (Hebr 11:29). Pionererne forlod USA ved at vandre over Mississippiflodens vande, der var frosset til og fungerede som en landevej af is.

Ezekiel profeterede, at Judas træstykke og Josefs træstykke skulle føjes sammen til ét: »... tag et træstykke, og skriv på det: Juda og hans forbundsfæller, israelitterne. Tag derpå et andet træstykke – Efraims træstykke – og skriv på det: Josef og hans forbundsfæller, hele Israels hus. Læg så det ene sammen med det andet, så du har ét stykke træ i hånden.«

PROFETEN EZEKIEL, AF LYLE BEDDES; FOTO: JED A. CLARK

I 2 Mosebog står beretningen om vagtlerne, som mirakuløst blev sendt ned til det gamle Israels sultne folk (2 Mos 16:13; 4 Mos 11:32; Sl 105:40). Pionererne havde en lignende oplevelse. Da de sidste af dem var blevet fordrevet fra Nauvoo, blev mange syge og en del døde. De havde kun få forsyninger. Ved flodbredden nær Montrose i Iowa fløj en masse vagtler mirakuløst ind i lejren den 9. oktober 1846. Vagtlerne blev stegt og givet til cirka 640 forarmede mennesker (se Stanley B. Kimball, »Nauvoo West: The Mormons of the Iowa Shore«, *BYU Studies*, vinter 1978, s. 142).[3]

Det var også et mirakel, at bebyggelsen i Saltsødalen overlevede. Havmågerne, som reddede høsten, tog del i det mirakel.

Gud beskyttede oldtidens Israel mod de plager, som blev sendt over Egypten (se 2 Mos 15:26). På samme måde beskyttede Gud de hellige mod borgerkrigens plage, som kostede flere amerikanere livet end nogen anden krig.

FÆLLES ÅNDELIG STYRKE

For både israelitterne og de hellige medførte trængslerne en stor åndelig styrke. Begge folk udholdt prøver på deres tro, som siede de svageste fra, og de stærke fik kraft til at holde ud til enden (se Ether 12:6; L&P 101:4-5; 105:19). De måtte forlade deres hjem og jordiske gods og lære helt at sætte deres lid til Gud. Oldtidens Israel blev beskyttet af Gud, som »gik foran dem, om dagen i en skysøjle for at føre dem på vejen og om natten i en ildsøjle« (2 Mos 13:21; se også vers 22; 4 Mos 14:14; 5 Mos 1:33; Neh 9:19). Det samme er blevet sagt om den guddommelige bevågenhed, som pionererne nød (se *History of the Church*, 3:xxxiv; se også Thomas S. Monson, Conference Report, april 1967, s. 56).

De skrifter, som begge folk modtog, taler om Herrens hånds styrke i deres udfrielse. Til oldtidens Israels sagde Moses: »Husk denne dag, da I drog ud af Egypten, af trællehuset, for med stærk hånd førte Herren jer ud derfra« (2 Mos 13:3).

Til de sidste dages hellige er et lignende skriftsted blevet åbenbaret: »Thi jeg, Herren, har udstrakt min hånd for at sætte himlens kræfter i bevægelse. I kan ikke se det nu, men inden længe skal I se det og vide, at jeg er« (L&P 84:119).

Israels børn havde et transportabelt tabernakel, hvori man indgik pagter og udførte ordinancer som skulle styrke dem på deres rejse.[4] Mange sidste dages hellige modtog deres begavelse i templet i Nauvoo, inden deres farefulde rejse vestpå.

Israelitterne fejrede med taknemlighed deres udfrielse fra Egypten. De sidste dages hellige fejrede deres vandring med at oprette den genoprettede Kirkes verdenshovedsæde højt oppe i bjergene. De tilskrev alle deres udfrielse til Gud (se Jer 23:7-8).

TIDLØSE EVANGELISKE PRINCIPPER

De skrifter, som er tilgængelige for oldtidens og nutidens Israel, indeholder tidløse evangeliske principper. I kender sikkert Esajas profeti: »Du er sunket sammen og taler fra jorden, fra støvet lyder dine ord kun svagt; din stemme er som en dødnings fra jorden, fra støvet kommer dine ord som en hvisken« (Es 29:4).

Kunne man tænke en bedre beskrivelse af Mormons Bog, der jo kom »fra jorden« for som en hvisken fra støvet til folk i vore dage?

Andre skriftsteder i Det Gamle Testamente forudsagde Mormons Bog. Jeg kom i tanker om et af dem, da jeg deltog i et morgenbønnemøde i Det Hvide Hus i Washington D.C. i januar 1997. Under den uformelle reception, som gik forud for mødet, sludrede jeg med en anset og lærd jødisk rabbiner fra New York. Vores samtale blev afbrudt af en anden rabbiner, som spurgte sin kollega fra New

York, om han kunne huske henvisningen til Judas' træstykke og Josefs træstykke, som en dag skulle føjes sammen til ét. Min ven tøvede et øjeblik, mens han gned sin hage, og så svarede han: »Jeg tror, at det står i Ezekiels Bog.«

Så kunne jeg ikke holde mig tilbage. »Slå op i Ezekiel kapitel 37,« indskød jeg. »Der finder du det skriftsted, du søger.«

Min rabbinerven sagde forbavset: »Hvor vidste du det fra?«

»Den lære,« sagde jeg, »har stor betydningen inden for vores teologi.« Og det har den. Jeg vil gerne citere stedet:

»Du menneske, tag et træstykke, og skriv på det: Juda og hans forbundsfæller, israelitterne. Tag derpå et andet træstykke – Efraims træstykke – og skriv på det: Josef og hans forbundsfæller, hele Israels hus.

Læg så det ene sammen med det andet, så du har ét stykke træ i hånden« (Ez 37:16-17).

De hellige i nutidens Israel over hele verden er så velsignede at holde Bibelen og Mormons Bog som ét i deres hånd. Værdien af dette privilegium må aldrig undervurderes. Mormons Bogs ånd beskrives af Esajas som noget velkendt (se Es 29:4). Den vækker genklang hos mennesker, som kender Det Gamle Testamente, især dem, som taler det hebraiske sprog. Mormons Bog er rig på hebraismer – traditioner, symboler, særlige udtryk og litterære vendinger. Den er velkendt, fordi mere end 80 % af dens sider stammer fra samme tid som dele af Det Gamle Testamente.

Tidløse sandheder og evangeliske principper var og er af betydning for oldtidens og nutidens Israel. Sabbatsdagen er for eksempel blevet helligholdt af forskellige årsager gennem tiderne. I perioden fra Adam til Moses blev sabbatten helligholdt som en hviledag fra skaberværket (se 2 Mos 20:8-11; 31:16-17). Fra Moses og frem til Herrens opstandelse mindede sabbatten også om israelitternes udfrielse fra trældom i Egypten (se 5 Mos 5:12-15; Es 58:13; Ez 20:20; 44:24; Mosiah 13:19). I de sidste dage helligholder de hellige sabbatten til minde om Jesu Kristi forsoning (se ApG 20:7; 1 Kor 16:2; Åb 1:10; L&P 59:9-19).

Præstedømmets gengivelse genoplivede princippet om tiende og knyttede forbindelse til Det Gamle Testamentes lærdomme i 1 Mosebog og Malakias (se 1 Mos 14:20; Mal 3:8-12). De hellige i nutidens Israel ved, hvordan de skal regne deres tiende ud, takket være

Når som helst Herren har haft et folk på jorden, som var villige til at adlyde hans ord, har de fået befaling om at bygge templer, hvori evangeliets ordinancer og andre åndelige manifestationer, som har med ophøjelse og evigt liv at gøre, kunne forrettes.

TEMPLER I SALT LAKE CITY OG ANDRE STEDER, AF LARRY WINBORG

denne enkle instruktion: »Og derefter skal de, som således har betalt tiende, betale en tiendedel af deres årlige indkomst, og denne lov skal gælde for dem evindelig, for mit hellige præstedømme, siger Herren« (L&P 119:4).

Hvis vi igen retter vores opmærksomhed mod evangeliets tidløse sandheder, så er ingen af mere afgørende betydning end dem, der har med templet at gøre. De udgør endnu en forbindelse mellem oldtidens og nutidens Israel.

Når som helst Herren har haft et folk på jorden, som var villige til at adlyde hans ord, har de fået befaling om at bygge templer, hvori evangeliets ordinancer og andre åndelige manifestationer, som har med ophøjelse og evigt liv at gøre, kunne forrettes (se Bible Dictionary, »Temple«, s. 780).

Det kendteste tempel fra oldtidens Israel var Salomos tempel. Dets dåbsbassin og indvielsesbøn danner forbillede for dem, der benyttes til templer i vore dage (se 2 Krøn 4:15; 6:12-42; L&P 109). Skriftsteder i Det Gamle Testamente omtaler en særlig klædedragt (se 2 Mos 28:4; 29:5; 3 Mos 8:7; 1 Sam 18:4) og ordinancer (se 2 Mos 19:10, 14; 2 Sam 12:20; Ez 16:9), som har med templet at gøre (se L&P 124:37-40). Hvor er vi dog taknemlige for, at Herren har valgt at gengive præstedømmets største velsignelser til sine trofaste sønner og døtre. Han har sagt: »Thi jeg vil i nåde åbenbare min kirke ting, der har været skjult fra verdens begyndelse, og som hører ind under tidernes fyldes uddeling« (L&P 124:41).

Den åbenbarede sandhed, som vi kender som visdomsordet, blev givet til profeten Joseph Smith i 1833. Enhver sidste dages hellig kender det som et af kendetegnene på vores tro. Det sidste vers i den åbenbaring knytter endnu en forbindelse til oldtidens Israel: »Og jeg, Herren, giver dem den forjættelse, at dødens engel skal gå forbi dem, ligesom Israels børn, og ikke slå dem ihjel« (L&P 89:21). Denne henvisning til påsken viser, at Herren ønskede at de lydige hellige i nutidens Israel skulle modtage samme fysiske og åndelige beskyttelse, som han havde skænket sit trofaste folk flere århundreder tidligere.

PAGTEN, ADSPREDELSEN OG INDSAMLINGEN

Andre guddommelige lærdomme, som blev holdt i hævd hos begge folk, omfatter læren om Abrahams pagt og Israels adspredelse og indsamling. For omkring 4000 år siden modtog Abraham et løfte fra Herren, som gik ud på, at alle hans jordiske efterkommere ville blive tilbudt særlige velsignelser (se L&P 132:29-50; Abraham 2:6-11). Omfattet heraf var løftet om, at Guds Søn skulle fødes i hans slægtslinje, at visse lande skulle være arvelande for hans efterkommere, at verdens lande og folk skulle velsignes gennem hans slægt og meget mere. Bekræftelser og genbekræftelser af denne pagt ses flere steder i Det Gamle Testamente (se 1 Mos 26:1-4, 24, 28; 35:9-13; 48:3-4).

Skønt visse aspekter af den pagt allerede er blevet opfyldt, er der meget som ikke er det. Mormons Bog belærer os om, at vi i nutidens Israel er blandt Herrens pagtsfolk (se 1 Nephi 14:14; 15:14; 2 Nephi 30:2; Mosiah 24:13; 3 Nephi 29:3; Mormon 8:15). Og hvad der er endnu mere forbløffende, den lærer os, at Abrahams pagt først skal opfyldes i de sidste dage! (Se 1 Nephi 15:12-18). Herren har atter gengivet Abrahams pagt, denne gang til profeten Joseph Smith, som en velsignelse for ham og hans efterkommere (se L&P 124:58).

Var I klar over, at Abraham nævnes i flere vers i vore nutidige åbenbaringer, end i hele Det Gamle Testamente?[5] Abraham – denne store patriark fra Det Gamle

Testamente – er uadskilleligt forbundet med alle, som bliver medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige.[6]

Læren om Israels adspredelse og indsamling hører også til de første, som nævnes i Mormons Bog. Jeg citerer her fra 1 Nephi: »Og efter at Israels hus var blevet spredt, skulle det atter samles ... oliventræets naturlige grene eller resten af Israels hus [skulle] indpodes eller komme til kundskab om den sande Messias, deres Herre og Forløser« (10:14).

De hellige i nutidens Israel ved, at Peter, Jakob og Johannes af Herren blev sendt ned med »nøglerne til [hans] rige og [hans] evangeliums uddeling for sidste gang i tidernes fylde,« hvor han vil »samle alt under ét, både det, som er i himlen, og det, som er på jorden« (L&P 27:13; sammenlign med Ef 1:10).

Vore pionerers rejse og strabadser havde evige konsekvenser. Deres mission var ikke begrænset til en international udvandring eller en rejse tværs over landet med vogne og håndkærrer. De skulle lægge grundvolden til et uendeligt værk, som skulle »opfylde jorden« (Joseph Smith, citeret i Wilford Woodruff, *The Discourses of Wilford Woodruff*, red. G. Homer Durham, 1946, s. 39). Det var afgørende for Jeremias' profeti: »Hør Herrens ord, I folkeslag, forkynd på de fjerne øer, og sig: Han, som spredte Israel, samler dem, han vogter dem som hyrden sin hjord« Jer 31:10).[7]

De forstod budskabet. Missionærer blev meget tidligt sendt til »de fjerne øer« for at iværksatte Herrens værk. Som følge heraf blev Kirken etableret på de Britiske Øer og i Fransk Polynesien, mange år før pionererne nåede frem til Saltsødalen.

Josefs slægt, gennem Efraim og Manasse, er den slægt, som skal lede Israels indsamling. Pionererne vidste – fra deres patriarkalske velsignelser og Det Gamle Testamente, underbygget af genoprettelsens skrifter og åbenbaringer – at Israels længe ventede indsamling skulle begynde med dem. Det var op til dem!

RESUME

De tidlige medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige var nutidens Israels pionerer. Uanset i hvilken tid eller på hvilket sted de hellige lever, vil alle trofaste medlemmer af Kirken modtage deres retfærdige belønning. »Derfor er alt deres, det være sig liv eller død, det nærværende eller det tilkommende, alt er deres, og de er Kristi, men Kristus er Guds« (L&P 76:59).

Oldtidens og nutidens Israel følger det tidløse budskab fra Det Gamle Testamente: »Derfor skal du vide, at Herren din Gud ... bevarer pagter og troskaben mod dem, der elsker ham og holder hans befalinger [i tusind slægtled]« (5 Mos 7:9).[8]

På vore skuldre hviler ansvaret for at bevare troen i vores generation. Det er nu op til os! Vi i nutidens Israel er bestemt til at blive »et kongerige af præster og et helligt folk« (2 Mos 19:6). Vi ved, at vi er pagtens børn (se ApG 3:25; 3 Nephi 20:25-26). Vi er resten af den sæd, som nu skal samles og sankes på Guds evige tærskeplads (se Alma 26:5).

Som hellige i nutidens Israel taler vi med én stemme. Vi elsker vor himmelske Fader. Vi elsker Herren Jesus Kristus, den levende Guds Søn. Vi er hans folk. Vi har påtaget os hans hellige navn. Vi ved, at Mormons Bog er Guds ord og føjer den sammen til ét med Bibelen. Vi forkynder, at Joseph Smith er genoprettelsens store profet. Og vi opretholder præsident Gordon B. Hinckley som Guds profet i dag. □

Fra en fireside i Kirkens Uddannelsessystem, som blev afholdt på Brigham Young University den 7. september 1997.

NOTER

1. Angående Brigham Young rolle i udvandringen har præsident Spencer W. Kimball (1895-1985) skrevet: »Siden Adam har der været mange udvandringer og mange forjættede lande: Abraham, Jared, Moses, Lehi og andre ledte forskellige grupper. Hvor er det dog let at acceptere, at de, der fandt sted i en fjern fortid, var inspireret af Herren, mens dem, som har fundet sted i nyere tid, har

Læren om Israels adspredelse og indsamling hører også til de første, som nævnes i Mormons Bog. Pionererne vidste, at Israels længe ventede indsamling skulle begynde med dem.

DRAG MODIGT FREMAD, AF GLEN S. HOPKINSON; INDSAT: *JERUSALEMS ØDELÆGGELSE*, AF GARY L. KAPP

været ledt ved menneskers beregninger og beslutninger. Lad os et øjeblik tænke på mormonflygtningenes store vandring fra Illinois til Saltsødalen. Få, om nogle, store udvandringer kan måle sig med den. Vi hører ofte, at Brigham Young førte de hellige ud på nye veje i ørkenen, klatrede over bjerge, som kun få havde besteget, vadede gennem floder uden broer og vandrede gennem fjendtligt indianerterritorium, og skønt Brigham Young var Herrens redskab, så var det ikke ham, men Herren, som førte nutidens Israel over prærien til deres forjættede land« (*Faith Precedes the Miracle*, 1972, s. 28).

2. Hvad angår oldtidens israelitter, se 2 Mos 3:8, 17; 13:5; 33:3; 3 Mos 20:24; 4 Mos 13:27; 14:8; 5 Mos 6:3; 11:9; 26:9, 15; 27:3; 31:20; Jos 5:6; Jer 11:5; 32:22; Ez 20:6, 15; JSO 2 Mos 33:1. Hvad angår pionererne, se L&P 38:18-19.

3. C. C. A. Christensen har malet et oliemaleri, *Vagtlerne fanges*, som skildrer denne begivenhed. Det kan ses i Museum of Art på Brigham Young University.

4. Oldtidens Israels ordinancer og pagter opremses i 1 Kor 10:1-3; nutidens Israels i L&P 84:26-27. Det tabernakel, som oldtidens Israel bragte med sig, skulle oprindelig have været et transportabelt tempel, inden folket mistede den højere lov (se L&P 84:25; 124:38).

5. Abraham nævnes i 506 vers i skriften, hvoraf de 289 er i nutidige skrifter.

6. Pagten kan også modtages ved adoption (se Matt 3:9; Luk 3:8; Gal 3:27-29; 4:5-7).

7. Ordet *samle* har sin modpart i det hebraiske verbum *qabats*, som betyder »at indsamle eller stykke sammen«.

8. Se også 5 Mos 11:1, 27; 19:9; 30:16; Jos 22:5; 1 Joh 5:2-3; Mosiah 2:4. Andre skriftesteder fra Det Gamle Testamente omtaler de belønninger, som gives til dem, som er lydige mod Guds befalinger »i tusind slægtled« (se 1 Krøn 16:15; Sl 105:8).

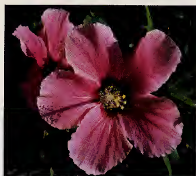
TON

DE TROENDES LAND

LaRene Porter Gaunt

Jesu Kristi evangelium har vokset sig stærkt i Tonga, hvor hengivenhed over for Gud, kærlighed til familien og tro allerede er en del af kulturen.

Det er sent lørdag eftermiddag på øen Vava'u. Samisoni og Meleane Uasila'a, som har opdraget 20 børn ud over deres egne 12, gør sig klar til sabbatten. Den nedgående sol skinner gennem de nyvaskede hvide skjorter, som hænger på tørresnoren og spejler sig i den frodige, grønne vegetation omkring huset. Et barn fejer trappen, mens andre rydder op i baghaven. Indenfor er søster Uasila'a og hendes døtre ved at tilberede søndagsmiddagen. Hver af dem ruller taroblade om kød, som er blandet med kokosmælk. Derefter pakkes de ind i bananblade, så de kan stå og simre natten over i en udendørs ovn, der er lavet af opvarmede sten dækket af bananblade. Bror Uasila'a, der er stavspatriark og inspektør på Saineha High School, arbejder sammen med nogle af sine sønner i taromarken. De kaster ukrudt og affald ind i et luende bål. Det gule lys fra den nedgående sol strømmer gennem røgen, der blidt stiger til vejrs. Den dreng, der passer bålet, ses i silhuet mod røgen.

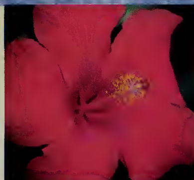
Lignende forberedelser ses i titusinder af andre hjem i Tonga hver uge, for i Tonga kræver loven, at

***Til højre:* En ung sidste dages hellig er en af de mange, som bebor dette land af troende. *Indsat:* Salesi og Saane Fifita fra Te'ekiu Ward i Nuku'alofa Vest Stav i Tonga med noget af deres familie.**

FOTO: LARENE PORTER GAUNT

GA

man holder sabbatten hellig. Kristendommen slog rod her i august 1831, da wesleyanske missionærer døbte Taufa'ahau, som senere blev kong George Tupou I. Ifølge traditionen overdrog han Tonga-øerne til Gud ved at skovle en håndfuld jord op med hånden og hæve den mod himlen under bøn. I dag helligholder tonganerne villigt sabbatten. Næsten alle butikker og kontorer er lukket. Hverken taxier eller busser kører. Alt er stille.

Ældste Pita Hopoate, der er halvfjerdser-områdeautoritet, siger: »Kong Taufa'ahau Tupou IV lægger vægt på, at man holder sabbatten hellig, så tonganerne går i kirke om søndagen. Og så går de hjem og spiser ugen bedste måltid.«

Parallellerne mellem den tonganske kultur og evangeliet stopper ikke ved helligholdelse af sabbatsdagen. »Familien går forud for alt andet hos os,« siger ældste Hopoate. »Mor, far, børn, bedsteforældre, onkler, tanter, fætre, kusiner, niecer og nevøer kaldes alle *familie*, og ikke bare *slægtninge*. Kirken lægger vægt på familien, og det er en af grundene til, at Kirken vokser her.«

Og Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige vokser sandelig der. Af Tongas 106.000 indbyggere er mere end 46.000 sidste dages hellige. Det er over 40 procent. Det er den højeste andel af sidste dages hellige i nogen befolkning i verden.

Denne statistik overrasker ikke mange. »Når tonganere bliver medlemmer af Kirken, finpudser evangeliet blot deres allerede gode værdier,« siger Helen Latu, der er lærerinde på Liahona High School. »Det er som en dobbelt dosis af evangeliet.«

Mele Taumoepeau, som er inspektør for Liahona High School, er enig med hende. »Vi lever hovedsageligt vores liv i tro,« siger hun. »Vores samfund er bygget på tro på Gud.«

'ALOFANGA OG 'ANA MOLI

'Alofanga ('Alo) Molis liv er blevet forbedret som følge af evangeliet. Som dreng kunne han ikke gå regelmæssigt i skole på Vava'u, fordi han led af voldsomme hovedpiner og næseblod. Selv om han ikke var medlem af Kirken, forelskede han sig i 'Ana, som var. 'Alo blev døbt i december 1957, og kort tid efter blev han kaldet som arbejdsmissionær og skulle være med til at opføre kirkebygninger. Men han var stadig plaget af sit dårlige helbred. En dag, mens han lå syg, fik han en præstedømmevelsignelse, hvori han blev lovet, at hvis han tjente Herren, ville lidelsen aldrig mere vende tilbage. Den velsignelse er gået i opfyldelse.

'Alos kundskab og forståelse

øgedes, mens han højnede sine kaldelser i kirken. I 1960 blev han og 'Ana gift, og i 1962 udførte de en toårig mission sammen. Bror Moli blev kaldet som grenspræsident i hvert af de områder, hvor de tjente.

Efter deres mission flyttede bror og søster Moli og deres to små døtre til øen 'Eua for at drive en gård sammen med 'Anas bror. 'Alo virkede også som rådgiver i distriktspræsidentskabet. »Vores mission beredte os på de kaldelser, som vi har fået,« siger han. »Senere tjente jeg som grenspræsident i 11 år. De sidste af vore 14 børn er født her.«

Denne evangeliske uddannelse har også haft indflydelse på hans personlige liv. »Da orkanen Isaac ramte os i 1982, blev vore afgrøder ødelagt, og jeg måtte søge arbejde,« siger bror Moli. »Jeg fik uventet mulighed for at bestyre en købmandsbutik i tre år. Min erfaring som grenspræsident hjalp mig til at vide, hvad jeg skulle gøre. Ingen troede på, at jeg kunne klare det, fordi jeg ikke havde nogen uddannelse, men Helligånden underviste mig.«

Nu tjener 'Alo som tempelbesegler, og 'Ana er tempeltjener. »Skønt jeg bare har været landmand på en lillebitte ø i Stillehavet,« siger 'Alo, »står jeg som et vidne om evangeliets sandhed og Jesu Kristi eksistens.«

EN TRADITION FOR AT TJENE

De første sidste dages hellige missionærer ankom til hovedstaden Nuku'alofa i 1891 og oprettede Tonga Distrikt under Samoa-missionen. Den første mission i Tonga blev oprettet i 1916, men i 1922 forbød en lov alle, bortset fra nogle få amerikanere, at få visum. For at klare denne udfordring kaldte missionspræsidenten tonganere til at tjene som missionærer i deres eget land. Efter to årtier havde Tonga opbygget en stor

***Til venstre:* Samisoni og Meleane Uasila'a.**
***Herover til højre:* Havnen på Vava'u.**

kerne af trofaste ledere, som bar Det Melkisedekske Præstedømme. Så da alle udlændinge forlod Tonga i 1940 på grund af den anden verdenskrig, havde man allerede stærke ledere. Og man fik et godt missionærredskab den 7. juni 1946, da Mormons Bog blev udgivet på tongansk. I 1954 begyndte de tonganske hellige at modtage et kirketidsskrift på deres eget sprog.

I dag er det at tjene på en mission en fast tradition blandt de unge tonganere. Kelikupa Kivalu var præsident for Nuku'alofa-missionen i Tonga, som er en af de mest fremgangsrige lokalmissioner i Kirken. Præsident Kivalu forklarer: »Missionen har i gennemsnit 160 missionærer, og det er sjældent, at de ikke alle er tonganere. De kender ofte hinanden og de mennesker, som de underviser. De kender kulturen og sproget. Medlemmerne kender dem, bespiser dem og giver dem husly.«

I september 1968 blev den første stav dannet i Tonga. Kirkens medlemstal var da på lige over 10.000. og missionen havde 10 distrikter og 50 grene.

Blandt de tidlige ledere var Tonga Paletu'a. Man hører ofte munter latter fra denne 78-årige mand, som var den første tonganer, der virkede i hver af følgende kaldelser: Missionspræsident, regionalrepræsentant, tempelpræsident og patriark. Han og hans hustru, Lu'isa Hehea Kona'i, har, ligesom så mange andre tonganske ægtepar, ydet godt lederskab. Scrapbøger og hundredevis af billeder fra årtiers tjeneste fylder op i den ene ende af deres stue. Den anden ende er uudsmykket og fredfyldt. Her giver bror Paletu'a

patriarkalske velsignelser og fortsætter et livs hengiven tjeneste.

SIONE TU'ALUA LATU

På Kirkens Liahona High School er 99 % af eleverne medlemmer af Kirken. Sione Tu'alua Latu, som gik på skolen i 1950erne, var ikke medlem. Ligesom mange andre af skolens elever, der ikke tilhører vores trossamfund, fik Sione et vidnesbyrd og blev døbt. Han mindes: »Jeg kom fra en fattig familie med ni børn. Vi boede på en lille ø. Min far døde, før jeg blev født, og jeg ville så gerne hjælpe til. Jeg besluttede at prøve at komme ind på Kirkens College [det nuværende BYU – Hawaii], men jeg vidste, at jeg skulle bestå en vanskelig statsautoriseret prøve. Jeg var bange. Jeg havde lært, at hvis man faster og beder, vil Herren give en et svar. Så jeg begyndte at søge efter et sted, hvor jeg kunne bede i fred. På vej hjem fra skole kom jeg forbi en taromark med høje, bredbladede planter. Jeg tænkte: *Hvis Joseph Smith kunne bede i en lille lund og få et svar på sin bøn, så kan jeg også gå derind og få svar på min bøn.* Jeg begyndte at faste og vendte tilbage til taromarken. Jeg sikrede mig, at jeg var alene og knælede så ned under de brede taroblade. Jeg bad i lang tid, sådan føltes det i hvert fald. Jeg følte mig meget tæt på min himmelske Fader. Da jeg rejste mig, var min skjorte våd af tårer.«

Sione Latu bestod prøven og fik et stipendium. »Jeg vidste, at jeg modtog alt det som svar på min bøn under taroplanten,« mindes han. »Jeg knælede ned og takkede Herren og lovede ham, at jeg ville vende hjem og hjælpe min familie og mit land.«

Bror Latu vendte tilbage og har tjent sit folk i mange år som kirkeleder og dygtig forretningsmand. Han er velegnet til sin kaldelse som Kirkens informationschef, hvor han ser den voksende positive indflydelse som de tonganske hellige har på resten af Tonga.

For eksempel var der en samfundsleder, som i et tv-panel om tonganske unge, sagde, at han beundrede Kirkens missionærer, fordi disse unge mennesker på et vigtigt tidspunkt i deres liv hengav sig til studium af skrifterne og lærte at kende Jesu Kristi lære.

FAMILIEN KOMMER FØRST

»Her har børnene respekt for deres forældre,« siger Lani Hopoate. »Det er en del af vores kultur, vores tradition. Man gør altid sit bedste for at opføre sig ordentligt. Der er pres fra familien, men det er et godt pres. Man bor i en landsby. Alle kender alle. Folk passer på hinanden. Man har endda anstandsdame med, når man er ude på stævnemøder.«

Suliasi Vea Kaufusi, der leder Kirkens timelige anliggender i Tonga, er enig. »Tonganere har tendens til at tænke på deres familie, før de tænker på sig selv. Da min far døde, mens jeg gik på Kirkens College, vendte jeg hjem for at hjælpe min mor med at forsørge mine 12 brødre og søstre. Det er typisk her. Af og til forlader voksne børn Tonga for at få et bedre job, og så sender de en del af deres løn tilbage til deres familie. Faktisk er det en vigtig indkomst for mange familier. Men selv når tonganere flytter bort, føler de sig stadig meget knyttet til Tonga på grund af deres stærke følelser for familien og samfundet. Mine egne brødre og søstre bor nu i Tonga, New Zealand og USA, men vi står hinanden meget nær.«

Selvfølgelig sker det, at familier kommer ud for skilsmisse. Men det hjælper, at være en del af en stor udvidet familie og et kærligt ward. Evangeliets lærdomme hjælper dem til at forblive trofaste. En søster, hvis mand forlod hende og deres syv børn for seks år siden, siger: »Selv om min mand ikke var sidste dages hellig, holdt mine børn og jeg altid familieaften, familiebønner og studerede skrifterne sammen og lærte skriftsteder udenad. Da han forlod os, fik jeg arbejde hos en bager, og mine ældste børn fik også arbejde. Familien og wardet hjalp os også.«

I denne familie har tre sønner og en datter været på mission og har giftet sig i templet. De mindre børn bor stadig hjemme. »Mine sønners præstedømme og vores vidnesbyrd om evangeliet reddede vores familie,« siger denne søster.

TEMPLET I NUKU'ALOFA I TONGA

Det glitrende hvide tempel i Nuku'alofa i Tonga er et vartegn. Templet, som blev indviet af præsident Gordon B. Hinckley den 9. august 1983, er åbent seks dage om ugen og holder åbent hele natten den sidste fredag i hver måned. Det vrimler med medlemmer, som udfører ordinancer for deres forfædre.

Eftersom familien altid har haft stor betydning her, har tonganerne stor interesse i deres forfædre. Mange grave er udsmykket ikke bare med blomster, men også med håndlavede tæpper, som holdes på plads af en træramme. Tæppet bliver hængende, indtil det rådner bort. Disse tæpper er udtryk for den kærlighed og respekt, som tonganerne nærer for deres forfædre.

Tidligere nedskrev tonganerne oplysninger om deres forfædre på lange ruller tapastof (groft papir, som fremstilles af udhamret bark). Mange familier kender deres slægtshistorie flere hundrede år tilbage. I nyere tid har mange medlemmer af Kirken overført disse oplysninger til papir eller skrevet dem ind på en computer, inden de udførte tempelordinancer for dem.

Alle har nydt godt af templet. »Det at have et tempel her har bibragt en dejlig følelse til alle i Tonga,« siger præsident Sione Fineanganofo.

Herunder: Sione Tu'alau og Helen Kaleoaloha Kaneakua Latu med flere af deres børn og børnebørn. _Herover:_ Templet i Nuku'alofa i Tonga.

TROENS VELSIGNELSER

Overalt i Tonga møder man vidnesbyrd om præstedømmets magt til at yde trøst eller lindring til de lidende. Da 44-årige Sione Siaki fra Tongatapu fik feber og smerter, frygtede mange, at han skulle dø. Hospitalet i Tonga var fuldt belagt, men en sygeplejerske bragte medicin ud til hans hjem. Han led hver eneste dag i mere end en måned. »Jeg regnede med at dø,« siger bror Siaki. »Så foreslog vores hjælpeforeningspræsidentinde, at wardet skulle faste. Hun talte med vores biskop, og to gange fastede wardets 300 medlemmer for mig. Inden fasterne kunne jeg ikke bevæge mig. To uger efter den anden faste, kunne jeg sidde op og fik det langsomt bedre. Nu er jeg tempeltjener. Når jeg er i templet, får jeg altid den tanke, at det måske var af den årsag, jeg blev reddet.«

Mele, der er datter af 'Ahongalu og 'Ana Fulivai fra Vava'u er også blevet helbredt. For ni år siden faldt Mele om på grund af en ukendt lidelse. Fra marts til december lå hun på hospitalet med feber, kramper og hallucinationer. Hendes mor sad hos hende hele dagen. Om aftenen kom hendes far, som havde arbejdet hele dagen, hen på hospitalet og sad ved hendes seng. Mele slappede af, når hun holdt sin fars hånd hele natten. Hun fandt tryghed i visheden om, at han bar præstedømmet.

Mele er langsomt kommet sig og får kun nu og da tilbagefald. »Vi har lært at stole på Herren,« siger 'Ana. »Han har velsignet os på måder, som vi ikke havde ventet.«

Mele Taumoepeau siger: »Jeg påskønner, hvor fredeligt og trygt her er. Hvad vi ikke har i form af penge, får vi til gengæld rigeligt i form af den kærlighed, vi nærer til hinanden, og den tro, som findes her. Vi har måske ikke så mange materielle ting, men vi er rigt velsignet med det, som hører Ånden til.«

PAGTEN OPRETTES

Det er mandag aften på Vava'u. Det er mørkt, men et varmt lys skinner fra vinduerne i mange hjem. Natteluften genlyder af stroferne fra »Jeg er Guds kære barn«, som synges ved flere familieaftener. Fra Tukia og Linda Haveas hjem lyder små børns latter blandet med tekst og musik til flere primarysange.

»Musik er det sprog, hvormed vi forener vore børn og belærer dem om evangeliets principper,« siger Linda. »De synger, og til tider forstår de ikke, hvad sangen betyder, men de husker den. Og med tiden vil de forstå budskabet.«

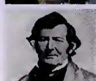
I den anden ende af byen holder familien Uasila'a også familieaften. Som sædvanlig har flere af deres børns venner sluttet sig til dem, mens de synger salmer og taler med venner og naboer, som de opfordrer til at blive undervist af missionærerne.

I hjem efter hjem finder man troende – sidste dages hellige, så vel som medlemmer af andre trossamfund. Alle nyder godt af det løfte, som findes i 3 Mosebog: »I skal holde mine sabbatter … [så] vil jeg give jer regnen til rette tid, så landet kan give sin afgrøde og træerne på marken deres frugt … og I skal spise jer mætte i jeres eget brød og bo trygt i landet. Jeg vil give jer fred i landet … Jeg vender mig til jer og gør jer frugtbare og talrige, og jeg opretter min pagt med jer« (3 Mos 26:2, 4-6, 9).

I Tonga bliver disse lovede velsignelser udøst rigt over landet og over alle de troende. □

Sidste dages hellige missionærer er et kendt syn i Tonga.

Vidste du det?

DET SKETE I APRIL

Følgende er et udpluk af vigtige begivenheder i Kirkens historie, som fandt sted i april måned.

6. april 1830: Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige blev organiseret (se L&P 20).

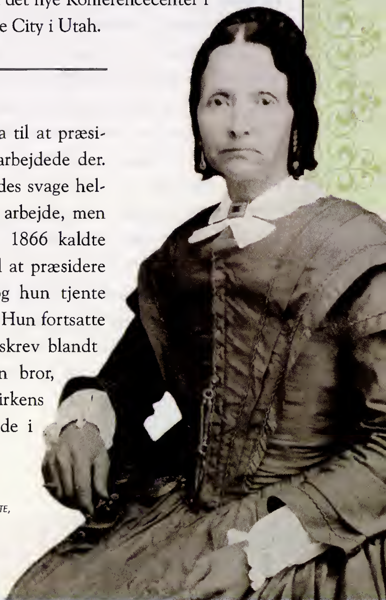
3. april 1836: Frelseren, Moses, Elias og profeten Elijah viste sig for Joseph Smith og Oliver Cowdery i templet i Kirtland (se L&P 110).

30. april 1844: Addison Pratt ankom til Tubuaï-øerne. Ældste Pratt var den første sidste dages hellige missionær i Stillehavet.

6.-24. april 1893: Templet i Salt Lake City indvies af præsident Wilford Woodruff over 31 sessioner.

1.-2. april 2000: Generalkonferencen blev afholdt i det nye Konferencecenter i Salt Lake City i Utah.

ZIONS DIGTERINDE

Eliza R. Snow, Hjælpeforeningens anden præsidentinde, blev født den 21. januar 1804. Selv før sin omvendelse i en alder af 31, var hun en lovende digter. Men da hun blev medlem af Kirken, ændrede hun sine emner fra patriotiske digte til sange, som opbyggede de hellige og lovpriste Gud. Hendes talent fik Joseph Smith til at give hende titlen »Zions digterinde«. Trods sine mange trængsler, mens de hellige blev drevet fra sted til sted, inspirerede hun andre med sine digte, hvoraf mange blev sat til musik. En af hendes kendte salmetekster er »O min Fader« (*Salmer og sange*, nr. 189).

Da Endowment House blev indviet i Salt Lake City i maj 1855, kaldte præsident Brigham Young søster Eliza til at præsidere over de søstre, som arbejdede der. Hun var bange for, at hendes svage helbred ville hæmme hendes arbejde, men Herren styrkede hende. I 1866 kaldte præsident Young hende til at præsidere over Hjælpeforeningen, og hun tjente som præsidentinde i 21 år. Hun fortsatte også med at skrive. Hun skrev blandt andet en biografi om sin bror, Lorenzo Snow, der var Kirkens femte præsident. Hun døde i Utah i en alder af 83 år.

FRA TOPPEN: *KIRKEN ORGANISERES I WHITMERS HYTTE*, AF PAUL MANN; *ELIAS GENGIVER PRÆSTEDØMMETS NØGLER*, AF ROBERT T. BARRETT; FOTOGRAFIER AF ADDISON PRATT, TEMPLET I SALT LAKE CITY, KONFERENCECENTRET OG ELIZA R. SNOW; *KRISTUS KALDER PETER OG ANDREAS*, AF HARRY ANDERSON

GODE RÅD TIL LEDERE

Jesus viste sin tillid til sine disciple ved at kalde dem til at tage del i hans værk. Hvis du har et lederansvar, kan du involvere andre ved at delegere noget af arbejdet:

- Kend og forstå opgaven.
- Bed en anden om at påtage sig opgaven.
- Vær konkret.
- Sæt en dato for opgavens fuldførelse.
- Bed vedkommende om at melde tilbage til dig.
- Ros vedkommende varmt, når opgaven er fuldført. ☐

Sådan anvender du *Liahona* for april 2002

FORSLAG TIL LEKTIONER

■ »Inspirerende tanker«, side 2: Præsident Gordon B. Hinckley siger, at vores karakter er den samme i det næste liv, som den er her. Hvilken rolle spiller vore ønsker med hensyn til at forme vore ord og handlinger? Hvordan kan vi udvikle retfærdige ønsker?

■ »Vidnesbyrd om den store og herlige forsoning«, side 6: Hvad siger ældste Neal A. Maxwell, at vi kan gøre for at vise Gud taknemlighed, når livet ikke udformer sig, sådan som vi havde håbet?

■ »Ved du, hvordan man omvender sig?« side 14: Hvordan ville du besvare det spørgsmål, som ældste Jay E. Jensens biskop stillede ham ved et tempelinterview?

■ »Jesus Kristus«, side L2: Spørg klassen eller familien, hvad de ved om Frelseren. Sammenlign deres tanker med ældste Robert D. Hales' liste over 14 ting, som beskriver, hvad Jesus Kristus har gjort for os.

EMNER I DETTE NUMMER

TIENDENS VELSIGNELSER

Hvis du har nogle trosfremmende oplevelser med efterlevelse af tiendeloven, vil vi meget gerne høre fra dig. Send din beretning til Tithing Blessings, *Liahona*, Floor 24, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA. Eller send os en e-mail på CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org. Vedlæg dit fulde navn, alder, adresse, telefonnummer samt ward eller gren og stav.

Himmelfarten, af William Henry Margetson
»Idet han velsignede dem, skiltes han fra dem og blev båret op til himlen. De tilbad ham, og fyldt med glæde vendte de tilbage til Jerusalem« (Luk 24:51-52).

»Jesus og hans forsoning er udtryk for vor himmelske Faders kærlighed til sine børn. Hvor er opstandelsens gratis gave til menneskene dog vigtig og tilbuddet om den største af Guds gaver, nemlig evigt liv til dem, der er villige til at leve retskaffent og kvalificere sig til det!« Se ældste Neal A. Maxwell, »Vidnesbyrd om den store og herlige forsoning«, side 6.

DANISH
4 02229 84110 3